TUNTURILATU 2/2012

Miika Silfverberg

Kavtsin talvisen hiihtovaelluksen päämääränä oli Pältsan.

Maineensa veroinen

Suomen Latu palkitsi Tunturiladun vuoden hiihdättäjänä. Komea pysti ojennettiin meille ladun kevätpäivillä.
Toden totta. Tämäkin lehti kertoo siitä, että olemme tuon valinnan arvoisia. Sukset sopivat tunturilatulaisten menopeleiksi erittäin hyvin. Kavtsi retkeili Kilpisjärvellä, Kumpe Syötteen maisemissa ja monta muutakin talvista retkeä on meillä takana. Ja uudet seikkailut odottavat toteutumista.

Ovtsin touhuja 3

Porojen elämää 54

Savolaiseen malliin 6

Kumpe taipaleella 12

Hieno tunnustus tunturilatulaisille

Suomen Ladun liittokokouksessa 22.4. Tunturilatu – lue tunturilatulaiset – saivat hienon tunnustuksen: Jäsenjärjestöjensä joukosta Suomen Ladun johtokunta nimesi meidät VUODEN 2011 MAASTOHIIHDÄTTÄJÄKSI.

Kiitokset tästä, koetamme jatkossakin olla sen väärtejä.

Tunnustus osuu Tunturiladun sydämeen. Vaikka me toki harrastamme monia lajeja ja teemme monenlaisia asioita, hiihto ja maastohiihto/vaellushiihto erityisesti kuitenkin on järjestön henkinen kotipesä ja talvi järjestön kotivuodenaika. Ne molemmat kumpuavat taustastamme suomalaisina, nimestämme Tunturilatu ja järjestön lipusta ja tunnuksista kuin myös kerhojen tunnuksista.

Tunnustus esiteltiin kokousväelle viereisessä laatikossa olevalla taustoituksella. Tunturiladun sisällä ansio saadusta tunnustuksesta kuuluu tunturikerhoille, joiden ohjelmissa nämä maastohiihtotapahtumat ovat olleet ja jotka ne ovat toteuttaneet.

Viime vuoden aikana erilaisiin kerhojen hiihto- ja talvivaelluksiin osallistui noin 500 tunturilatulaista. Heille kertynyt talviosaaminen on merkittävä voimavara, josta kyllä kehtaa kertoa.

Talvisten olosuhteiden hallinta ja osaaminen on tärkeä asia Suomessa, maassa, joka melkoiselta osaltaan sijaitsee pohjoisen napapiirin kylmemmällä puolella. Viestiä tämän osaamisen tärkeydestä kannattaa myös levittää sillä maailma ei ole vielä sulanut.

Päinvastoin joissakin julkisuudessa esitetyissä ennusteissa meille ja lähialueillemme manataan entistäkin kylmempiä elementtejä.

Vastataksemme ääneen lausumattomaan tunnustuksen ja kylmien olosuhteiden osaamisen mukanaan tuomaan haasteesen toivon, että ensi toimintavuodesta alkaen tunturikerhoilla on vuosiohjelmassaan UMPIHANKIHIIHTO.

Sillä nimellä.

Asiasisällöltään vastaavia tapahtumia on varmasti useilla kerhoilla mutta kun se on jokaisella samalla nimellä siitä pikkuhiljaa muodostuu eräs Tunturiladun tunnettuisuuden terävä kärki. Lajissa voi myös vuosittain kilpailla MM-tasolla Pudasjärven kisoissa.

Timo Tulosmaa

Sain ottaa vastaan Suomen Ladun toiminnanjohtaja Eki Karlssonilta Tunturiladulle myönnetyn tunnustuksen.

Tunturilatu ry – Maastohiihdättäjä 2011

Tunturilatu ry kerhoineen hiihdättää ison määrän hiihtäjiä. Heidän laturetkiinsä kuuluu läheisesti Lappi.

Sinne suuntautuvat monien kerhojen lukuisat laturetket ja hiihtoviikot. Tunturilatu on järjestää vuosittain lukuisia hiihtotapahtumia, mm:

*Korpihiihto
*Hiihtovaellus Kuhmoisissa
*Hiihto- ja lumikenkäviikonloppu
*Hiihtomatka Raattamaan
*Kuutamohiihto Sääksjärvellä
*Padjelantaledemin hiihtovaellus
*Susikyrön hiihtoviikko
*Hiihtovaellus Kebnekaisen alueelle
*Hiihtovaellus Kilpisjärvi-Pältsä
*Hiihtovaellus Käsivarren tuntureille
*Hellehiihto Kilpisjärvellä

Tältä tämä Maastohiihdättäjä-tunnustus näyttää koko komeudessaan.

Login kevätkuulumiset

Talvi tuli Turun seudulle vasta tämän vuoden puolella, itse asiassa silloin kun Logi oli Saariselällä perinteisissä kaamoshiihdoissa, mutta onneksi heti tammikuussa oli sen verran pakkasia, että meri sai jääkannen.

Monasti lounaisessa Suomessa on niin vähän lunta, että vain jään päällä pääsee hiihtämään koska siihen sitä riittää vain muutama sentti. Tänä talvena toki lunta tuli lopulta enemmän, mutta vain puolet siitä, mitä esimerkiksi pääkaupunkiseudulle.

Siksi Logilla on ollut vuosittain ohjelmassa jäähiihto, ja tänä vuonnakin se hiihdettiin maaliskuun alussa, vaikka jään päälle noussut vesi meinasi tyssätä koko tapahtuman. Onneksi vesi laski ja hanki kovettui ja lopulta tapahtumapäivän keli ei olisi voinut olla parempi. Leppoisaa hiihtelyä kantavalla hangella, auringon paisteessa, tyynessä, pikku pakkasessa, hyvässä seurassa – enempää ei voi vaatia! Lenkin jälkeen sitten nuotiolle makkaraa kärventämään.

Lieneekö ollut syynä, kun hiihtotalvi siis tänä vuonnakin Varsinais-Suomeen ihan oikeasti saatiin, että Login kerhoviikolle Susikyröön ei sitten lopulta saatukaan lähtijöitä kuin kourallinen. Saapa nähdä tulevaisuudessa kuinka Susikyrön uudet fasiliteetit vaikuttavat asiaan, kasvaako innostus talvivierailuihin kun saadaan uudet huoltotilat.

Keväällä teemme vielä pari retkeä, kun helatorstaina lähdemme perinteiselle Helapyöräilylle nyt Ahvenanmaalle, ja kesäkuun alussa viikonlopuksi patikoimaan Helvetinjärven kansallispuistoon, minne piti mennä jo vuosi sitten, mutta silloin retki ei toteutunut. Viime kesänä Logi kävi Itävallassa ja nyt sitten vedetään matkustamisen suhteen hiukan henkeä, ja tänä kesänä ei yhteistä retkeä järjestetä., vasta syksyllä lähdemme kerhoviikolle Susi-Talakselle. Jos vaikka tänä vuonna taas löytyisi puolukoitakin viime syksyn katovuoden jälkeen.

Loppusyksyn ohjelmassa on kerhoiltoja ja päiväretkiä perinteiseen tapaan. Joka syksyiseen ”karpaloviikonloppuun” on aina kutsuttu vieraita myös muista tunturikerhoista tai lähialueen latuyhdistyksistä, ja lokakuussa Turun Latu tulee ensimmäistä kertaa vieraaksemme. Tarkempaa tietoa muista syksyn tapahtumista löytyy taas aikanaan Login nettisivuilta.

Oikein mukavaa kesää kaikille tunturilatulaisille. Jos ohjelmaanne sopii, niin käykää tekin kesäisessä Turun saaristossa, sellaista ei ole missään muualla!

Logilaiset

Jäälle päästiin sittenkin hiihtämään.

KANNESTA KANTEEN

Antti Karlin arvostelee eräkirjoja.

Mietelmiä Inarin Kenkäniemestä

Seppo Saraspää on kirjoittanut ja **Pertti Turunen** kuvannut kuva- ja mietelmäkirjan”Inarin vuosi – kirjeitä Kenkäniemestä”. Kirjasta on kuvattu loisteliaasti vuoden kulku Inarinjärven maisemissa. Tekstit on muotoiltu mietelmiin, joissa pohditaan yleistä elämää ja eri Lapin teemoja.

Saraspää on pohtija, joka asuu vaimonsa kanssa Inarin Kenkäniemessä. Sinne tehdään rakennuksen lisäosaa ja jopa tornihuone. Talon tarina on yksi kirjan jutuista. Yllättynein oli kirjailija silloin, kun hänelle tuotiin 50-vuotislahjaksi ajoporo, joka piti opettaa. Siinä mies lensi hankeen monta kertaa, mutta säännöt olivat selvät: hihnasta ei löysätä ja poroa ei koskaan pidä lyödä.

Kirjailija ehtii vuoden kierrossa pohtia monta teemaa. Osansa saavat säästöpossujen katoaminen, hiljaisuus, luonto, lähiruoka, moottorikelkkojen piinaviikko, matkailu, vaelluskaverin sairaus ja monet muut.

Tekstit on kirjoitettu pohdiskellen ja niistä saa itsellekin uusia ajatuksia. Erityisesti jäi mieleen hiljaisuuden kauppaaminen. Eli viedään bussilla matkailijoita pitkän metsätien varteen. Pudotetaan yksi pölkyn kanssa tien varteen ja seuraava parin sadan metrin päähän ja kun ryhmä on istunut tovin, kerätään pölkyt ja istujat pois. Ja niin he ovat saaneet kokea hiljaisuuden, joka voi olla Lapin matkan paras anti.

Kirjassa on yhteensä 96 sivua, joissa useimmat ovat upeita koko sivun värikuvia. Itseäni miellytti eniten kohti tuleva karhun kuva ja monet maisemakuvat. Kariston kustantama kirja sopii Lapinretkeilijän peruskirjastoon ja se on myös laadukas lahjakirja.

Helmijänikset

Martti Peltomaan erätarinat ovat aitoja kertomuksia kirjailijan elämästä. Hänellä on eräkämppä Inarin Konesniemellä. Kirjassa kerrotaan Hurtta-koiran ja kirjailijan kala- ja eräretkistä. Tekstin ohessa on paljon pohdintoja muiltakin elämänaloilta.

Kirjan teksteistä osa on kalajuttuja, mutta onpa alussa heti veneenrakennustakin. Tulipa siinä samalla tuttavaksi, mikä on peräkana ja tuppeen sahattu lauta. Eräretkillä käydään itärajalta Angeliin eli Inarin rajalta rajalle. Tarinoista oppii myös, mitä eläimiä, kaloja ja lintuja alueella on.

Mielenkiintoisinta oli lukea vanhoista saksalaisten vankileireistä ja Lapin elämästä. Sekin oli uutta, etteivät Utsjoen varren taloja polttaneetkaan saksalaiset, vaan joen toisen rannan norjalaiset. Kateutta.

Oli siellä tekstissä mainittu tunturisusikin, joka ihmettelisi, ettei erämaassa saa olla rauhassa, kun koirat tulevat nuuskimaan kulkijaa.

Kirjassa on 264 sivua ja tekstikoko on suurta, joten sitä on helppo lukea. Kirjan on kustantanut Karisto Oy.

Viitekartta olisi ollut hyvä. Tällöin tekstissä vilahdelleet paikannimet olisi ollut helpompi hahmottaa paikalleen. Teksti on mukavaa lukea ja se tempaisi mukaansa ja samalla siinä tuli tehtyä monta erä- ja kalaretkeä nojatuolissa.

Raportti ovtsilaisten touhuista

Tervehdyksiä Keski-Suomen huhtikuisen oikullisesta keväästä. Oikut tarkoittavat vain kovasti vaihtelevia ilmoja.

Meillä menee aivan mukavasti. Helmikuun lopun hiihtoviikkomme Autton porotilalla Raattamassa sujui somasti. Autton Mervi joukkueineen huolehti meistä hyvin.

Säät suosivat, ladut olivat loistokunnossa ja. kaikki muukin oli niin kuin olla piti. Nuoriso-osastomme pyyhälsi luisteluhiihtoa ympäri tuntureita, mutta kyllä me vanhemmatkin hiihtelimme melkoisia matkoja sekä auringonpaisteessa että tuulen tuiverruksessa.

Iltaisin ihailimme komeita revontulia ja kuutamoa kunnon talvipakkasessa. Ohivirtaavan Ounasjoen koski aloitteli jo kevätsolinoitaan.

Maaliskuun puolivälissä saimme nauttia aurinkoisista Tunturiladun kevätpäivistä ja tsietsalaisten mukavista juhlista Karttulassa.

Seuraavana viikonloppuna vietimme Haristuvalla jokavuotista talvitapahtumaamme. Tällä kertaa säätilauksemme ei aivan onnistunut. Pilvet kulkivat ja tiputtelivat mennessään lunta niskaamme. Hankikantokin oli kadonnut, mikä tuntui luontopolulla tarpoessa. Mutta tunnelma oli iloinen ja hyvä. Osan siitä taisivat tuoda tullessaan kolbmalaiset vieraamme.

Perinteikkään pilkkikisan uusin ja innokkain kalastaja pieni Elmeri jakoi auliisti ohjeitaan muille pilkkijöille. Leikkimielisen kisan voiton veivät ovtsilaiset kalasaaliineen, mutta luontopolun parhaat olivat ylivoimaisesti kolbmalaisia.

Seuraava tapahtumamme onkin jo kesän alkajaiset lauantaina 5.5 jälleen Haristuvalla. Jäät uintiavannon ympäriltä lienevät jo silloin sulaneet, niin että saunojat pääsevät kunnolla uimaan talkoissa ahertamisen jälkeen.

Toukokuussa aiomme viikonloppuretkelle Salamajärven kansallispuistoon. Samaan aikaan puisto viettää kolmikymmenvuotisjuhliaan, joten saa nähdä mahdummeko joukkoon. Meidän täytyy etsiä sieltä vähän syrjäisempiä polkuja.

Kesä tulee vauhdilla. Itse kullakin on kehitteillä omanlaisia suunnitelmia, ehkä kuitenkin Tunturiladun suuret talkoot Susikyrössä houkuttelevat muutaman ovtsilaisenkin sinne työhön.

Reippaita retkiä ja hyvää oloa koko tunturilatulaisten joukolle toivottaa

Ritvis

Elmeri opasti ovtsilaisia pilkkimisessä.

Nuorgamista Kiilopäälle kolmessa viikossa

Otetaanpa uusiksi–tuumasi Heikki. Ja niin myös tehtiin.

Heikki, Sirkka-Liisa ja Reijo hiihtivät kolmessa viikossa kolmesataa kilometriä. Kolmen viikon eväillä lastatussa ahkiossa riitti vastusta heikommissa keloloissa.

Raskaat ahkiot oli pakattu kolmen viikon eväillä ja niiden vetämisen aloitimme 25 päivä maaliskuuta Nuorgamista, kirkkaassa pakkassäässä. Öisin oli kylmää ja päivisin loistava hiihtokeli. Sama korkeapaine jatkui lähes kaksi viikkoa. Tuulikin puhalsi pohjoisesta eli meille sopivasti takaa päin.

Ensimmäinen viikko hiihdettiin Pulmanki – Sevettijärvi reitillä ja lauantaina saunottiin vuokrakämpässä. Saunapuhtaina kävimme iltasella kulttuuririennoissa eli Sevettijärven baarissa.

Mahtavan Inarinjärven ylitykseen meni kolme 25 - 28 km hiihtopäivää ja vielä retken pisin päivähiihto 35km, Kaikunuorasta mutkien kautta Talakselle. Tunturiladun oikean eräkämpän suojissa vietimme pääsiäistä ja lepäsimme kaksi päivää, joista jälkimmäisellä teimme ladun ylös kuruun. Talaksella ei ollut muita ja talven aikana kämpästä oli huolehtinut lähinnä vain – minulle salaperäinen naisihminen – kelopetäjä.

Ei minkäänlaista hangen kantoa ja Sarminkairassa uppolunta oli ihan tarpeeksi jopa vanhalla kelkanjäljellä ja Arttajärvien jäälläkin sai kiskoa täysillä. Korppijärven vanha, idyllinen porokämppä, piisi ja puut metsästä, tilaa sopivasti kolmelle. Yöllä oli pakkasta parikymmentä ja täysikuu.

Upeaa.

Kolmosjärven eteläpäässä metsähallituksen mies teki naisensa kanssa puita vuokrakämpälle. Saimme hyviä neuvoja kelkkaurista ja kuulimme miten suuressa suosiossa Kolmos- ja Nangujärven vuokratuvat ovat, molemmat varattu alkukeväästä lokamarraskuulle joka viikko.

Vuoksijärvi. Talkooporukan kunnostama kämppä, kamiina ja puut metsästä. Kämpältä hyvä kelkkaura Rajajoosepin tielle. Ja aurinko paistoi, kuten oli tehnyt melkein lähdöstä saakka. Suoraan tien yli ja pienen mutkittelun jälkeen melkein viivasuoraa metsätien vanhaa jälkeä kohti Suomujokea. Lopussa armotonta räpiköintiä metsässä, pohjia myöten. Snelmannin majalla yksi retkeilijä pienen repun kanssa.

Kelit loppumassa

Seuraavana päivänä oli surkea sää ja reitti. Virtapaikoissa Suomujoki pitkiä matkoja sulana, vettä paljon myös jäällä lumen alla ja melkoista siksakkia rannalta toiselle. Märkää. Hankalaa. Ja hiki valuu silmiin. Missä on aurinko?

Porttikoskella sataa koko päivän, mutta mitäs me eläkeläiset. Maataan tietysti ja odotetaan. Aamulla sade on lakannut ja hiihtelemme Lankojärvelle ja johan löytyi Luiron valtatieltä muitakin retkeilijöitä. Riittämiin. Retken viimeinen yö Rautulammen päivätuvalla ja aamulla auringonpaisteessa tunturin yli Kiilopäälle. Mitä oli saatu aikaiseksi; kolme viikkoa ja kolmesataa kilometriä ahkion kiskomista, ämpärillinen hikeä uran varteen ja ruskea naama.

Retkiryhmä

Reijo Kalajoelta. Viisi kiloa minusta jäi ladun varteen, vaikka yritin koko retken ajan huolehtia ison puuro- ja ruokakattilan tyhjentämisestä.

Sirkka-Liisa Kajaanista. Varsinainen vesipeto entisessä elämässä, saukko vähintään.

Aina suoraan avantoon, jos vesipaikka oli edes hieman pilkkireikää suurempi. Sirkka-Liisalla oli ensimmäinen eläkepäivä retken aikana.

Heikki Kuopiosta. Nostan kunnioittavasti hikistä pipoani! Moniko Heikin ikäisenä pystyisi vielä näin pitkään vaellukseen.

Reijo Ainasoja

Poroelämää

Viime marraskuussa taiteilija **Leena Valkeapää** puolusti väitöskirjaansa Aalto-yliopistossa. Olimme innostavan mielenkiintoisessa tilaisuudessa. Tunturiladun kevätpäivillä veimme tunturilatulaiset Leenan opastuksella matkalle poroelämään ja samalla kurkistamaan todelliseen pohjoiseen rakkaustarinaan.

Leena Valkeapään kauniin kirjan nimi on *Luonnossa, vuoropuhelua Nils-Aslak Valkeapään tuotannon kanssa.*

Leenalla on aiheeseensa omakohtainen tutkimusote. Oulun seudulta lähtöisin, Turussa asunut Leena on kouluttautunut ympäristötaiteilijaksi. Hänen luovuutensa jälkiä on nähtävissä Turussa Helsingintien varressa kallioseinämässä oleva *Jäähuntu* ja Oloksen huipulla *Siivet.* Hän on retkeillyt lapsuudesta alkaen Lapissa.

Dramaattinen käänne hänen elämässään alkoi 1990-luvun puolivälissä, kun hän kohtasi Oula Valkeapään. He menivät naimisiin ja Leena asettui asumaan Kivijärven (Geadgejavri) itärannalle porosaamelaisen perheen arkeen, johon ei ollut aiemmin kuulunut suomalaista naista.

Teoksessa on rinnastettu kolmea saamelaista kertojaa. Aikajänne on reilut sata vuotta: **Johan Turi** 1853-1936, **Nils-Aslak Valkeapää** 1943-2001 ja **Oula Antti Valkeapää** 1970-. Tekstit ovat Turin *Kertomus saamelaisista*, Ailun runot ja Oulan tekstiviestit ja kirjeet.

Johan Turi on Ruotsin saamelainen. Hänen teoksensa *Muitalus sámiid birra* (1910), suomeksi *Kertomus saamelaisista* (1979), syntytarina on kuin satua. Viisikymppisen saamelaismiehen ja tanskalaisen naistaiteilijan **Emilie Demantin** kohtaamisesta alkoi prosessi, jonka tuloksena syntyi ensimmäinen syntyperäisen saamelaisen selonteko saamelaisesta elämänmuodosta ja kulttuurista. Kirja käännettiin monille kielille. Suomeksi se käänsi **Samuli Aikio**. Turi oli myös taiteilija. Hänen piirroksiaan on Leenan kirjassa.

Nils-Aslak Valkeapää oli kotoisin Käsivarren Pättikästä. Hän kävi 1960-luvulla Kemijärven seminaarin, mutta ei toiminut koskaan opettajanvirassa eikä hänestä tullut poromiestä suvun perinteiden mukaan. Siihen hän oli liian herkkä.

Hän oli monipuolisesti taiteellisesti lahjakas: elvytti joikumusiikin, kirjoitti runoja, teki tutkimusta, maalasi tauluja ja teki veistoksia. Hänestä tuli merkittävin uuden vertyvän saamelaisen kulttuurin edistäjä ja kansainvälinen alkuperäiskansojen kulttuurilähettiläs. Hänen kirjallisen tuotantonsa pääteos on *Beaivi, áhcázan* (1988), suomeksi *Aurinko isäni. Luonnossa*-kirjassa Ailun monet runot ovat saaneet suomenkielisen asun.

Leenan kolmas kertoja on hänen miehensä Oula, Nils-Aslakin sisarenpoika. Oula on poromies, joka on nykytekniikalla välittänyt ajatuksiaan vaimolleen tekstiviesteinä, koska puhelinyhteys ei tunturilla toimi. Leena on säilyttänyt viestit. Ne heijastavat tunnelmia hyvinkin Ailun runojen veroisesti.

Kuvaan astuu myös neljäs kertoja kuvineen, Ailun äiti **Susanna** (o.s. Bals, Norjan puolelta) 1910-92. Sairastuttuaan äiti alkoi ajankuluksi kuvittaa elämäänsä. Syntyi värikkäitä pieniä taideteoksia eletyn elämän tapahtumista.

Ailu on tallentanut perheensä tarinan teokseen *Jus gazzebiehtár bohkosivccii (jos lapintiainen naurahtaisi* 1996). Teos on äidin kuvittama. Kuvista osaa voi ihailla Leenan kirjassa.

Kokemuksellinen lähestymistapa

Leena Valkeapään kirjan Luonnossa, vuoropuhelua Nils-Aslak Valkeapään kanssa pohjana olleessa tutkimuksessa kiinnostus on maailman kokemisessa.

Kirja kertoo, miten Leenan valitsemat saamelaiset eri aikakaudelta–Turi, Valkeapää ja Oula, ovat kokeneet oman maailmansa ja miten hän kokee sen. Hän asettaa vuoropuheluun Valkeapään runot, Turin tekstit ja Oulan tekstiviestit. Poroelämän todellisuudessa ihminen on kiinnittynyt luontoon jatkuvassa ajattelemisen ja sensitiivisen kokemisen tilassa. *Tuuli, aika, poro, tuli ja ihminen* ovat väitöskirjan viisi teemaa saamelaisesta elämäntavasta. (Huom! suluissa olevat sivut viittaavat LV:n kirjaan).

Tuuli on keskeinen tekijä pohjoisessa ihmisen ja porojen elämässä. Tuuli tuntuu ihossa. Tuuli liikuttaa poroja vastatuuleen sääskiltä.

Aika on poroelämässä sidoksissa luontoon. Keskitalvella paimenen on oltava liikkeellä aamuruskon hehkuessa. Kesällä liikutaan usein yön kuulaudessa.

Poroelämässä luonnon kiertokulku määrittelee aikaa. Puhutaan luonnonkansoille ominaisesta syklisestä ajasta. Keskeistä on odottaminen (intensiivinen läsnäolo ja seuraaminen) ja oikean hetken tunnistaminen esim. milloin on aika siirtää porot vasomalaaksoon.

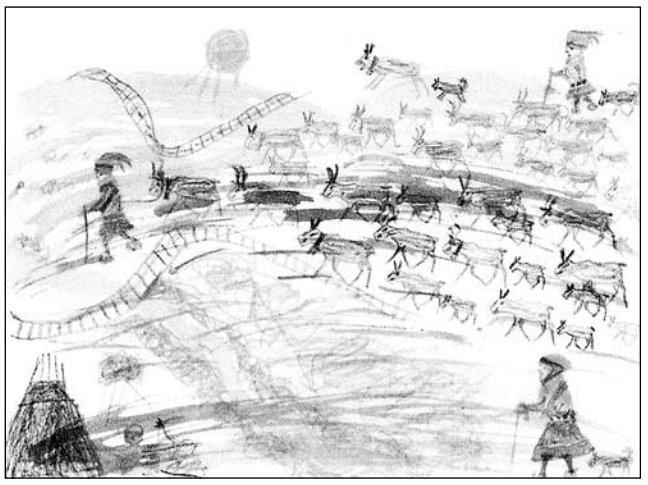
Poron vuoden lasketaan alkavan keväällä, kun vasat alkavat syntyä toukokuun alussa. Pikkuvasojen hellyttävä olemus jää syliin kokemusmuistoksi.

Tuli on tunturissa elämänehtoja. Puita etsiessä, valitessa niihin syntyy läheinen suhde (öljyyn tai sähköön ei synny tunnesuhdetta). Tulilla istumisessa on keskeistä sopusointu, oleminen tulen kanssa.

Ihminen. Poroelämässä ihmisen koti on siellä, missä elämä. Kodin sisustusta ovat joet, järvet, lähteet… Kotona oleminen monessa paikassa on itsestään selvää hänelle, joka ymmärtää jutaavan elämän luonteen. Poropaimenen maisemassa ovat omien kokemusten lisäksi myös muisto esivanhempien kulkureiteistä.

Kirja on raportti tieteellisestä tutkimuksesta, mutta ennen kaikkea se on taide-elämys: kuvat ja piirrokset kaunista katseltavaa, teksti runollista. Jo prologissa (s.11-13) on niin herkkää ihmissielun ja luonnon kuvausta juhannusyöstä, missä poropaimenen elämä on läsnä, että sitä pysähtyy aistimaan ihan hiljaa! Juhannus on siinä silmien edessä! Toivottavasti kirja löytää lukijansa tunturilatulaisten keskuudessa.

Teksti: **Ritvis** ja **Pirjo**

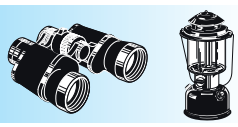

Maisemassa on muisto esivanhempien kulkureiteistä.

Ensimmäiset vasat syntyvät toukokuun alussa, kun maassa on vielä lunta.

Tärppejä ja turhakkeita

Vaelluskenkien

Vaelluskengät näyttävät kaikki samanlaisilta, kun niitä katsoo kaupan hyllyllä. Mistä voi tietää mitkä ovat hyvät?

Mikä merkki, mikä valmistaja on hyvä? Lähtökohtaisesti voi ajatella, että jokainen Euroopassa valmistettu yli 200€ maksava kenkä on laadukas jalkine. Lisäksi voi ehkä ajatella, että Saksassa tai Italiassa tehtyyn voi kovassa käytössä luottaa enemmän kuin Romaniassa koottuun, mutta ei se niin suoraviivaisesti mene.

Kestääkö kenkä viisi vai kymmenen vuotta, on mahdoton arvioida. Joku voi ajaa parhaankin kengän loppuun vuodessa. Kestävyys riippuu käytöstä, ja siihen voi vaikuttaa kiinnittämällä huomiota jalkineisiinsa. Puhtaanapito, nahan hoito, säärystimien käyttö edesauttavat. Kalliita kenkiä kannattaa hoitaa!

Suurin ero eri valmistajien välillä löytyy kuitenkin lestien istuvuudesta. Jalkaan epäsopiva kenkä hiertää, puristaa, ei tue, kipeyttää jalat. Vaelluskengän tulee heti tuntua tukevalta, mutta hyvältä. Lopullinen istuvuus selviää vasta käytössä. Ensimmäisten vaelluskenkien valinta on vaikeaa, kokemus auttaa seuraavissa.

Kenkien tukevuuksissa on suuria eroja. Pohjien paksuudet ja jäykkyydet vaihtelevat, samoin nilkkojen tuet. Tukevuusasteita voidaan kuvata vuorena, jonka juurella ovat kevyet kävelykengät ja huippuharjanteella täysjäykät vuoristokengät.

Eräät valmistajat käyttävät ABC-luokitusta, jossa kirjain merkitsee tiettyä käyttöaluetta. Itse en tuosta luokittelusta oikein tykkää. Suuntaa antava jako kuitenkin on, joten noustaan vuorelle!

Vuoren alarinteellä esittäytyvät kaikista monikäyttöisimmät vaelluskengät. Kevyet ja joustavat, kuitenkin nilkkaa tarvittaessa tukevat jalkineet käyvät kaikkeen ulkoiluun kaduilta poluille ja Santiago de Compostela –tyyppiseen pitkän matkan kävelyyn vaihtelevilla alustoilla.

Esimerkkeinä Lowa Renegade, Hanwag Cheyenne, Meindl Vakuum Ultra, Crispi Maremma. Satunnaisen Hetta-Pallaksen tai Karhunkierroksen tapaisen vaelluksen, kevyellä rinkalla ja helppokulkuisella reitillä, voi näillä yleisjalkineilla myös tehdä.

Kovempaan vaelluskäyttöön tarvitaan jämäkämmät jalkineet, joita löytyy vuoren keski- ja ylärinteiltä.

Aivan huippuharjanteen alapuolelle sijoittuvat maineikkaammat vaelluskengät, kuten Lowa Tibet, Meindl Island ja Hanwag Alaska. Nämä ovat rinkka selässä kivikossa –kenkiä, joiden kanssa voi lähteä vaikka mihin.

Tukea ja kestävyyttä riittää, mutta käveltävyys on huomattavasti parempi kuin täysin lankkupohjaisilla vuoristokengillä.

Kovan ja pehmeän välimaastosta löytyy sekalainen joukko vaelluskenkiä, joissa on selvästi kovemmat pohjat ja kestävämpi rakenne kuin ensin esitellyissä yleisjalkineissa, mutta jotka ovat huomattavasti kevyempiä ja joustavampia kuin toisena mainitut jyrät.

Lowa Camino ja Albula, Haglöfs Solid Lite, Crispi Nevada ovat tällaisia kompromissikenkiä, jotka eivät ole maailman parhaita missään mutta hyviä monessa, ja nimenomaan monikäyttöisempiä.

La Sportiva Vajolet on mielenkiintoinen yhdistelmä jäykkää pohjaa, joustavaa nilkkaa ja erinomaista istuvuutta. Alppien vaellusreiteillä tämän kategorian parhaat kengät pääsevät todella oikeuksiinsa. Suomen Lapissa nämä ovat joko hyvin tukevia päiväretkikenkiä, tai hyvä valinta vaelluskengiksi sille, joka ei kuljeta rinkkaansa pahimmissa rakkamaastoissa.

Ruotsalaiset Lundhagsin kengät eivät oikein asetu alppiluokitukseen, mutta pohjoismaisiin olosuhteisiin sitäkin paremmin. Kumiterä ja nahkavarsi, tukevuutta ja kestävyyttä kevyessä paketissa. Parhaimmillaan vaihtelevissa maastoissa, joissa

210 kilometrin urakka

Kammikirkko Padjelantaledenin Staloluoktassa.

OWLA talvivaelluksilla saamelaisten Padjelantaledenin kautta Kungsledeniä Nikkaluotkaan.

Lapinkävijät Owla järjesti kaksi peräkkäistä hiihtovaellusta ensimmäisen kerran toimintansa aikana. Ensimmäinen vaellus aloitettiin kuudella vaeltajalla 15.3. siirtymällä kahden moottorikelkan kyydissä Kvikkjokkin tunturiasemalta STF:n Såmmarlappatuvalle. Samana päivänä Hercules-kuljetuskone törmäsi Naton sotaharjoituksessa Kebnekaisen maisemissa tunturiseinämään .

Aloitimme auringonpaisteessa hiihdon Padjelantaledeniä ja Tarrasluoppaltuvalle. Saamelaisten reittiä ei ole talvimerkitty. Etukäteen olimme asettaneet kaikkien tupien GPS koodit paikantimeemme. Koodit on löydettävissä STF:n ja Ruotsin viranomaisten sivuilta.

Tällä osuudella vaelsimme jokivartta pitkin syvimmässä lumessa mitä tulimme hiihtämään vaelluksemme aikana.

Saavuttuamme Tarrasluoppaliin reitillä on kesäsesongin ulkopuolella kussakin kohteessa ainakin yksi tupa auki jossa on kuusi vuodetta ja hätäpuhelin. Tuvat ovat maksullisia. Seuraavana päivänä hiihdimme tuimassa tuulessa Tuottartuvalle. Ilma äityi niin pahaksi että teltassa nukkuminen oli unohdettava.

Yöksi sää rauhoittui ja näimme huikeat punaiset revontulet kera tähtiloisteen taivaalla. Seuraavana päivänä hiihtelimme Staloluoktan läheiseen tupaan. Yön jälkeen oli vuorossa hiihto Arasluoktaan. Aloitimme hiihdon haastavan jyrkällä nousulla tunturiin. Saavuttuamme Låddejåkkaan majoitumme tupaan.

Yön jälkeen seuraavana oli suunnattava STF:n Kutjauretupaa.Ilman kostuessa saavuimme kolme sillan luo, joista kaksi meidän oli ylitettävä ahkioitamme kantaen. Ylittämiset taukoineen kestivät lähes kaksi tuntia kunnes olimme valmiit jatkamaan hiihtoa.

Hiihtäminen oli hidasta lumen kostuessa takertuen suksien pohjaan. Tuikkua oli levitettävä useaan kertaan suksien pohjiin. Lopulta laskeuduimme sillalle, jonka ylitettyämme kipusimme tuvalle. Tällä tuvalla ensimmäisen kerran saimme vettä sulattamatta sitä lumesta.

Illan saapuessa tupavahti kävi pitämässä lyhyen turvallisuusluennon kaasun sulkemisesta ja kynttilöiden sammuttamisesta ennen nukkumaanmenoa. Seuraavan päivän oli vuorossa hiihto Akkatuvalle Akkatunturin juurelle.

Osan matkasta hiihdimme vapaana virtaavan joen rantaa. Vuolas virta ja mielessä turvallisuus nousimme lopulta pois rannasta.

Tupaan saapui ruotsalais-ranskalainen pariskunta kertoen vaeltaneensa läpi Sarekin aloittaen vaeltamisen helmikuussa. Matkalla oli ollut muutama poronvartijan tupa avoimena.

Aamulla pilvisessä säässä lähdimme hiihtämään pitkin säännösteltyä Akkajaurea kohti Ritsemiä viitoitettua reittiä seuraten. Hiihdon aikana pilvet kaikkosivat ja aurinko paistoi.

Reitillä olivat varoituskyltit heikosta jäästä reitin ulkopuolella. Saavuttuamme Ritsemiin tapasimme kaksi saksalaista, jotka olivat vaeltaneet Sarekin läpi Rapadalenia pitkin Aktseen. Sieltä he olivat hiihtäneet Kungsledeniä Saltoluoktaan. Kebnatsin kautta linja-autolla he palasivat Ritsemiin.

Seuraava päivänä saapuivat kuusi vaeltajaa ja kolme palasi linja-autolla kotiin. Sunnuntaina 25.3. yöllä kesäaikaan siirryttyä aloitimme toisen vaelluksen aluksi pari kilometriä aurattua tietä pitkin kohti Sitasjaurea auringon paistaessa. Saavuimme tuimassa sivutuulessa Sitasjauretuvalle, johon osa meistä majoittui kahden pystyttäessä teltan liiterin suojaan.

Vaelluksella olimme varautuneet kahteen lepopäivään, jotka jouduimme käyttämään tällä tuvalla myrskyn ollessa välillä ankara. Ennusteen mukaan jopa 19 metriä sekunnissa.

Kolmantena päivänä päätimme jatkaa Hukejaurelle aloittaen vaelluksen jo aamuseitsemältä. Tupavahti kertoi sääennustuksen lupaavan iltapäivällä voimistuvaa tuulta mutta ei myrskyä.

Matkan aikana tuuli lisääntyi ja tuprutti kosteaa lunta, onneksi selän takaa. Lopulta väsyneinä muutaman lappalaiskylän ohitettuamme tuvalle saavuttuamme meitä odotti tupavahdin laittama kuuma mehu.

Hukejauressa on pieni sauna, johon vedet talvella sulatetaan lumesta. Emme kuitenkaan innostuneet saunan lämmitykseen tällä kertaa.

Aamulla ulkona oli pikku pakkanen ja kirkas sää. Uutta lunta oli satanut hangelle.

Puoliltapäivin sää muuttui epävakaaksi. Matkan puolessa välissä meidät tavoitti kaksi kelkkaa, jotka tiedustelivat onko meillä kaikki hyvin.

Olimme saaneet aiemmin tietää että meistä oli oltu huolissaan koska emme olleet saapuneet tuville aikataulussa, jonka olimme etukäteen kertoneet. Jatkaessamme matkaan tulimme jyrkälle tunturirinteelle, jota oli vaikea hiihtää rinteen ollessa jäätynyt ja rinteen alaosassa oli jyrkkä jokitörmä.

Saavuimme järvelle, jossa jäällä oli vettä. Yksi meistä kasteli jalkansa. Osa meistä kiersi kohdan rannan kautta. Kebnekaisen näkyessä edessämme tuuli alkoi yltyä. Hiihtelimme melkoisessa myräkässä kohti Singiä.

Ennen tuvalle saapumista sotilas moottorikelkalla tiedusteli olemmeko menossa Kebnekaisen tunturiasemalle. Myöhemmin saimme tietää että meno Kebnekaiselle oli kielletty lentoturman takia.

Sotilaat vartioivat kulkureittejä Kebnekaisen ympärillä. Lopulta saavuimme kaikki tuville. Tupavahti kertoi odottaneensa meitä jo edellisenä päivänä kuten olimme etukäteen kertoneet. Häni kertoi STF olevan rahavaikeuksissa koska nuoret eivät vaella. Ruotsin valtio ei tue rahallisesti STF:iä.

Aamulla herätessämme oli pakkasta 18 astetta. Auringon paisteessa aloitimme hiihdon ylämäkeä kohti Kebnekaisen tunturiasemaa. Pitkiä laskuja myötäillen lähestyimme Kebnakaisen tunturiasemaa, jonne oli lopulta vielä reipas nousu ennen perille tuloa.

Tunturiasema oli täynnä ruotsalaisia ja norjalaisia sotilaita sekä tutkintalautakunnat Ruotsista ja Norjasta.

Helikopterit pörräsivät edes takaisin tuoden ja vieden sotilaita, joista osa oli varautunut hakuin ja köysin. Menehtyneiden uhrien valokuvat olivat muistopöydällä kynttilöiden palaessa kuvien edessä. Kullekin uhrille oli oma muistokirja, johon mekin kirjoitimme osanottokirjoituksen. Seuraavana aamuna lähdimme kohti Nikkaluotkaa kahdessa ryhmässä auringon paistaessa. Pitkä lasku johdatti kohti Nikkaluotkaa, jossa helikopterit kuljettivat Hercules-koneen palasia Nikkaluotkan kirkon läheisyyteen. Useita koiravaljakkoja ja yksittäisiä hiihtäjiä koiran kanssa ohitti meidät.

Iltapäivällä olimme kaikki Nikkaluotkassa. Illan suussa kokoonnuimme vaelluksen päätösruokailuun. Kimmo Valppu oli aiemmin saapunut linja-autolla.

Aamulla aamupala ja kotimatka kohti Oulua tuleva kesävaellus jo liekkö mielessä. Me palasimme kaikki kotiin terveinä täynnä hienoja muistoja, kolmella meistä reilut 210 km hiihtoa takana.

Hannu Liljamo

Matkalla pilkille.

valinta

kivikot ja suot vuorottelevat. Kastuvat vähemmän ja kuivuvat nopeammin kuin keskieurooppalaiset nahkakengät. Säädetään sukilla istuviksi, ja kosteudensiirto järjestetään sukat vaihtamalla. Näitä ei voi oikein verrata muihin vaellusjalkineisiin.

Vaelluskengistä on pitkävartisia versioita, joita kutsutaan yleisesti metsästysjalkineiksi. Ylipitkä varsi ei lisää tukea, vaan suojaa ja kahlaussyvyyttä. Vastaavasti kengän paino lisääntyy ja käveltävyys kangistuu. Itse tykkään parantaa nilkan suojausta vesitiiviillä säärystimillä, joiden avulla on mahdollista ylittää pieniä soita ja harppoa nopeasti matalien jokien yli. Kosteus haihtuu korkeasta kengästä heikommin kuin matalammasta.

Kuten sanottu, lestin istuvuus on tärkein huomioitava seikka vaelluskenkäkauppoja tehdessä. Hyvin istuva pehmeämpi kenkä on tukevampi kuin huonosti istuva jäykempi!

Kengän pitää olla uutena sivuilta napakka, varpailla pitää olla tilaa, ja kantapään tulee istua tukevasti kupissaan.

Sovita vaelluskenkä vaellussukalla. Sukka on tärkeässä roolissa paitsi jalkojen hyvinvoinnin kannalta, myös kengän istuvuuden tekijänä.

Älä osta kenkiä vanhojen sukkiesi mukaan, vaan valitse käytettävät sukat uusien kenkien asettamien vaatimusten mukaisesti. Paras sukka löytyy kokeilemalla–paksu vai ohut, alussukalla vai ilman. Hyvät sukat maksavat kaksi kymppiä, hyvät kengät yli kaksi sataa, joten jos kenkä hiertää, kannattaa kokeilla ensin sukkien vaihtoa ennen kuin kenkien.

Kun olet vaelluskenkäkaupassa, kokeile mahdollisimman montaa mallia. Pidä kenkää jalassa, kävele, väännä pohjia käsin. Alat tuntea mallien erot. Työllistä myyjä! Kysele kaikkea, vaikka tyhmiä. Asiantunteva myyjä tietää paljon, käytä tilanne hyväksesi.

Ja sitten kun ostat ne uudet kengät, muista että ne ovat uudet kengät! Niiden pitää tottua sinuun ja sinun niihin, vasta sitten voit saavuttaa luottamuksellisen suhteen vaelluskenkiisi. Ja kun luottamus on saavutettu, kenkäsi voivat palvella sinua vuosikausia, ja kaikki ovat tyytyväisiä.

Tommi Avikainen

Vaelluskengät tauolla Nilijoella.

Voittajien oli helppo hymyillä.

Mitalistit olivat sen sijaan vähän totisempia.

Tavattiin Kevätpäivillä Karttulassa

Kuin tilauksesta tervehtivät revontulet perjantai-iltana 16.3.Marjakartano Hussolaan saapuneita tunturilatulaisia. Kevätpäivillä kisailtiin, keskusteltiin, kokoustettiin, saunottiin ja juhlittiin päivien järjestelyistä vastanneen Tsietsan 40-vuotista olemassaoloa. Paikalla oli väkeä 11 tunturikerhosta.

Launtaiaamuna avajaisseremonioiden jälkeen avautui lumikengin kuljettava luontopolku. Parhaiten polunvarren visaisista ja osin kieroistakin kysymyksistä selviytyivät Tunturiladun tunnetut konkarit. Kymmeneen pisteeseen 15 mahdollisesta ylsivät **Iitu Gerlin** Kavtsi, **Marja-Liisa Mäki** ja **Antero Rutanen** Alppas sekä **Timo Tulosmaa** ja **Yrjö Suuniittu** Kolbma.

Tosin eivät hekään tienneet Savon Maakuntalaulun nimeä, joka on Savolaisen laulu, ei siis esim. Savolaisten laulu. Luvelahden suomennos savonmurteesta onnistui paremmin. Sehän tarkoittaa järven luoteiskulman lahtea, Lapissa Luoddalahku.

Kevätkokouksessa puhetta johti Tsietsan **Eero Lammi.** Keskustelu Kevätpäivien tarpeellisuudesta tuntuu olevan jo laantumaan päin. Sensijaan ikuisuuskysymykset Lapin kämppien tehokkaammasta käytöstä keskusteluttivat. Erityisesti Susikyrön kehittäminen puhutti jälleen kerran. Alueelle rakennettavan huoltorakennuksen suunnitelmat saivat aikaan runsaasti mielipiteiden vaihtoa.

Lauantain päiväohjelmassa oli vielä **Ritva Loimion** ja **Pirjo Kukkosen** mainiot esitykset sanoin ja kuvin poroelämästä ja samelaiskulttuurista. Mieleen jäi erityisesti Ailun eli **Nils-Aslak Valkeapään** mittava elämäntyö saamelaiskulttuurin edistämisessä.

Ruusuja ja prenikoita iltajuhlassa

Pertti Tuhkanen juonsi jouhevasti Tsietsan 40-vuotisjuhlan Hussolan hulppeassa kokous-/juhlasalissa, jonka seinustoja kiersi Lappi-aiheinen valokuvanäyttely.

Urpo Häkkisen avauspuheenvuoron jälkeen juhlapuhui Tunturiladun puheenjohtaja **Timo Tulosmaa**. Kerho sai kiitosta aktiivisesta toiminnastaan ja vielä sulan hattuun Tsietsan erinomaisen onnistuneesti järjestämästä Vauvasta vaariin -leiristä Susikyrössä.

Olavi Oikarinen kertoili nostalgisia vaellusmuistoja 40 vuoden takaa ja **Pentti Vainio** oli koonnut Tsietsan seikkaperäisen historiikin. Välipaloina riemastutti juhlakansaa moneksi muuntautuva taiteilijapariskunta **Eila** ja **Pauli Huttunen** ”Huttusten hupailuilla”.

Anja Korhonen edusti Suomen Latua, kun kattojärjestö palkitsi ansioituneita tsietsalaisia jäseniään. Kultaisen ansiomerkin saivat **Saini Heikura, Helli Häkkinen** ja **Pentti Vainio**. Hopeisen ansiomerkin saivat **Lauri Laatikainen, Eero Lammi** ja **Maire Vainio.**

Tunturiladun standaarin sai **Urpo Häkkinen** ja Tsietsan standaarin **Olavi Oikarinen**, **Kaisa** ja **Tapani Oksanen** ja **Yrjö Suuniittu.** Tunturiladun susipuukon ansiokkaasta teosta (Va-va leiri) saivat **Seija Vihervuori** ja **Olavi Oinonen**.

Tsietsa juhli jäälläkin

Sunnuntaiaamun avasi pastori **Mikko Väisänen** latuhenkisesti Eino Leinoa siteeraten. Olipa hän löytänyt virrenkin (576), jossa kerrotaan sekä kaamoksesta, että hohtavista hangista.

Vielä pilkittiin parikilpailuna. Liekö ollut kotikenttäetua, kun ykköspalkinnon pokkasivat Tsietsan **Merja Nuutinen** ja **Eino Tapaninen**, toiseksi tulivat Tsietsan **Maire Tuntela** ja **Olavi Oinonen**. Njeallje ja Ovtsi yhdistivät voimansa tullen kolmanneksi pilkkijöinä **Aulikki Kuukkanen** ja **Keijo Leppänen**.

Puitteet olivat upeat ja sääkin suosi päiviä. Kiitokset järjestäjien puolesta osallistujille ja juhlivaa Tsietsaa muistaneille sekä Hussolan väelle.

Toivottavasti useimmille jäi hyvä mieli keväisestä yhdessäolosta.Marjatilan maukas kalakukkokin lähti monelle kotiinviemiseksi. Eikä tässä kaikki. Savossahan vedetään aina kotiinpäin.

Arvonnan pääpalkinnonkin, viikon Vuontispirtillä voittivat Tsietsan **Urpo** ja **Helli Häkkinen.**

Antero Konttinen

Huttusten huumoria.

Tunturilatulaiset marssivat tahdissa vaikka pilkille.

Kevätkokouksessa käytiin lista napakasti läpi

Tunturiladun kevätkokous pidettiin kevätpäivien, Tsietsan 40 -vuotisjuhlan, luontopolun ja pilkkimisen ohessa Karttulassa.

Kokous oli tilinpäätöskokous eli suuria tunteita eivät nämä tavanomaiset asiat herättäneet. Toimintakertomukset ja tilinpäätökset hyväksyttiin, vastuuvapaudet myönnettiin. Kiitokset **Eero Lammille**, joka veti kokousta kiitettävän napakasti.

Tavanomaisen työlistan lisäksi kokoukselle esiteltiin Susikyrön huoltorakennuksen rakennuslupavaiheeseen viedyt pohja- ja muut piirustukset. Ja hyvältä näytti.

Kallion Pekan, **Torpon Jukan** ja koko kämppätoimikunnan asiantuntemuksella ei kai muuta voi syntyäkään.

Huoltorakennuksen toteuttamisesta näiden samojen suunnitelmien mukaan tehtiin yksimielinen myönteinen päätös viime syyskokouksessa Susikyrössä.

Nyt oli kyseessä valmiiksi tehtyjen piirustusten esittely, joiden yksityiskohtiin toki otettiin kantaa kuten asiaan kuuluu.

Suunnittelijat ja johtokunta saivat harkittavakseen esillä olleita asioita ja edelleen tehtäväkseen muuntaa nämä suunnitelmat viivytyksettä rakennuslupahakemukseksi niin, että rakennuksen pystytystalkooseen päästäisiin tulevana kesänä.

Tarkoitus on, että ennen lumia rakennus on sateelta ja lumimyrskyiltä suojassa. On seinät, katot, ovet ja ikkunat paikoillaan sekä muuraus tehtynä. Kiitokset isosta tähän astisesta työstä mainituille suunnittelijoille.

Timo Tulosmaa

Pältsa v

Kavtsilaisten hiihtovaellus Kilpisjärvi-Pältsan 6-14.4.2012

Pitkäperjantaina meitä oli kaksitoista retkeläistä ja saman verran ahkiota, kun lähdimme hiihtämään Kilpisjärveä päämääränä Pältsan ja Corrogaisi. Mukaan lähtivät **Panu Loisa** vetäjän ominaisuudessa, Juha Virkkunen, **Kirsi Hiltunen, Miika Silfverberg, Maria Timonen, Beate Przygoda, Eila Nokelainen, Antti Aliklaavu, Martti Kemppainen, Kyösti Lamminjoki (Kösä), Ilja Ala-Ketola** ja **Riitta Hoverfält**.

Kavtsilaiset olivat kelpuuttaneet matkaan muutaman ulkopuolisen, joihin minäkin logilaisena kuulun. Tiesin entuudestaan, että kavtsilaisilla on hyvä ryhmähenki enkä tälläkään retkellä joutunut pettymään.

Lähdimme hiihtämään kauniissa auringonpaisteessa ja leiriydyimme Koltaluoktaan Kilpisjärven länsipäähän vähän ennen hämärän laskeutumista. Ja mikä seurasi teltan pystytystä? Tietenkin veden teko! Unta odotellessa pohdin tulevien päivien tarpeita. Olisiko sittenkin pitänyt ottaa lumikengät? Toimivatko sukset? Onko ahkio liian painava?

Maisema otti omansa

Lauantaiaamu oli kaunis. Saimme nauttia runsaasta auringosta ja yritimme varjella kasvojamme palamiselta. Maisema otti valtaansa. Olimme toisessa maailmassa, kaukana arjesta. Elimme tätä hetkeä.

Alun nousuissa Kösä ja Martti auttoivat ahkioitten ylös saamisessa. Vanhat herrat kuitenkin päättivät jatkaa retkeä kahdestaan. Se tuntui haikealta. Oli pärjättävä ilman heitä.

Itselleni uusi kokemus tuli vastaan ensimmäisellä lounastauolla, jolloin ruokailua varten pystytettiin teltta. Tämä tuntuu olevan kavtsilaisten hyväksi havaitsema käytäntö. Viima oli melkoinen ja ilman telttaa oli kylmä, mutta toisten

Isdalenissa oli hyytävä tuuli

viehätti kavtsilaisia

teltasta löytyi suoja niille, joiden oma teltta oli ahkiossa.

Seurasi kovaa nousua ja laskua, jolloin Antilta meni kaatuessa aisa poikki lähellä leiripaikkaa.

Seuraavana päivänä oli mahdollisuus tehdä korjaukset, kun emme siirtäneet teltojamme.

Leiriydyimme joen varrelle, jossa siis viivyimme kaksi yötä. Veden tekemistä riitti taas, sillä juoksevaa vettä ei löytynyt. Illalla pakkanen alkoi kiristyä ja sitä oli aamulla -20C ylösnoustessa.

Upea retkipäivä

Sunnuntaina oli kaunis retkipäivän sää, kun osa meistä lähti Pältsaa valloittamaan. Ilman ahkioitakin olivat nousut melkoisia. Osa lähti huipun valloitukselle ja sää oli siihen paras mahdollinen: ei nimeksikään tuulta ja aurinko paistoi täydeltä terältä joten elämyksestä tuli täydellinen. Tuntureita, tuntureita ja valkeutta ympärillä!

Leiripaikkaamme olimme saapumassa jokseenkin myöhään ja leiriin jääneet järjestivät meille iloisen yllätyksen. He tulivat meitä vastaan kuuman mehun ja suklaamunien kanssa!

Maanantaina sää jatkui kauniina, joten saimme nauttia auringosta, hienoista maisemista ja myös ahkion vetämisestä. Illansuussa leiriydyimme Corregaissin rinteelle.

Ja taas oli ohjelmassa veden tekemistä! Muistelin Hannu Mäkelän Herra Huuta, jolle veden keitto ”jäi päälle”, kun hän kerran sen oli oppinut.

Sumua ja hyytävää tuulta

Tiistaina ja keskiviikkona sää oli sumuinen. Isdalenin päiväretkellä näkyviin tulivat vain läheiset jyrkät seinämät ja hyytävä tuuli pakotti pysymään liikkeessä.

Keskiviikkona aamupäivällä näytti siltä, että jäämme kokonaan telttoihin käkäilemään – tosin ulkoleikit katkaisivat päivää. Kolmen aikaan kuitenkin sää näytti hiukan selkenevän ja lähdimme kiertämään Corregaissia. Välillä olimme todella sumussa ja maisema ympärillämme oli täysin valkoinen. Tunnelma oli melkeinpä aavemainen tyhjyyden keskellä. Onneksi Panulla oli GPS apuna, sillä kiinnekohtia oli vaikea havaita.

Tervetullut aurinko

Torstaina lämpötila oli suojan puolella ja aamupäivä oli edelleen sumuinen. Aurinko pilkisti ajoittain ja maisemassa oli valkoisen ja mustan lisäksi häivähdys sinistä. Miten aurinko onkaan tervetullut parin sumuisen päivän jälkeen! Toki aavemaisessa mustavalkoisessa sumumaisemassa on oma viehätyksensä.

Ohitimme Gappohyttan, jossa oli iso lapsilauma hiihtolomaa, leirikoulua tai vastaavaa viettämässä. Sää ja valaistus vaikeuttivat maaston muotojen näkymistä.

Yhtäkkiä Panu syöksyi parimetriseen rotkoon. Onneksi mitään vauriota ei tullut Panulle eikä varusteille. Gappojoen ylityspaikalla havaitsimme sulaa vettä – ainoan kerran koko retken aikana – ja päätimme pitää lounastauon.

Iltapäivällä sää selkeni ja pilvet väistyivät. Leiriytyessä odottivat taas tutut askareet: teltan pystytys, ruoan laitto ja varsinkin veden teko. Perjantaina alkoi mieleen hiipiä haikeus retken loppumisesta, mutta vielä enemmän kiitollisuus kaikesta koetusta.

Päivän lounastauon pidimme Kuohkimajärven autiotuvan pihapiirissä. Oli lämmin ja aurinkoinen hetki, kun istuskelimme remontin keskellä olevan kämpän portailla. Panu ja Miika eivät poikenneet periaatteistaan. He pystyttivät teltan tälläkin kerralla. Ennen ruokataukoa poseerasimme kolmen valtakunnan rajapyykillä, joka on aika komea ilmestys keskellä erämaata.

Viimeisenä iltana pystytimme teltat jäälle. Lumi oli kovin upottavaista eikä ilman suksi voinut liikkua mihinkään, joten lapioille tuli käyttöä. Iloksemme Kösä ja Martti tulivat samaan leiriin.

Nuori ystäväni Ilja oli koko matkan haaveillut lumikuopasta. Hän toteutti sen nyt viimeisenä iltana ja sai houkutelluksi minutkin mukaansa. Aamulla oli -15°C. Valitettavasti taivaan tarkastelu lumikuopassa ei ollutkaan kovinkaan antoisaa, kun tuli kaivauduttua aika syvälle makuupussiin uppeluksiin.

Aamulla Kösän ja Martin teltasta tuli ihana oikean pannukahvin tuoksu. (Itselläni oli ollut mukana vain murukahvia). Saimme ihailla, kun maisema nousi sumusta auringon noustessa. Tunturikoivut olivat huurteesta valkoisena.

Kaikkiaan retkemme onnistui erinomaisesti. Sää oli vaihteleva, mutta ei tarjonnut ääriolosuhteita, ei tapahtunut pahoja loukkaantumisia ja tavaroitten rikoista selvittiin.

Ryhmähenki oli hyvä. Kaikilla oli hyvät retkitaidot. Luontohavaintoina näimme ahman jäljet, osa näki jopa eläimen itse, kiiruna narisi useampaankin otteeseen, riekon ääntelyä kuului, tosin niukasti, kerran liiteli kotka leirimme yllä ja kerran tauolla tuli urpiaisen näköinen lintu ihan viereemme.

Ruotsalainen joulupukki liittyi matkaseuraamme! Retken aikana iloisen seurustelun lomaan mahtui seurallista hiljaisuutta, jolloin jokainen oli omissa ajatuksissaan nauttien tästä hetkestä ja miettien kuka mitäkin.

Itselläni ajatukset kulkivat elämän hyvien hetkien ja elämän antamien lahjojen ympärillä. Nyt näihin elämän hyviin hetkiin ja lahjoihin liittyy muistoissamme tämäkin retki. Kiitos kaikille mukana olleille!

Riitta Hoverfält, teksti
Miika Silfverberg, kuvat

Pältsan näkyy jo.

Pältsan satulassa.

Leirissä Pältsastuganin ja Gappohytan välisen reitin varrella.

Tämän komeammaksi ei voi keli tulla ollessamme Pältsalla.

Pältsan rinteellä.

Keltanokka valkomaassa

Seison retkemme lähtöpisteessä, Kilpisjärven jäällä, keskellä äärettömältä tuntuvaa valkoista lumikenttää. Joka suunnassa näkyy vain valkoista. Vain siellä täällä kasvaa kituliaasti mustia puita, kuin parransänkeä kaljupäisten tunturien leukapielissä.
Maailma näyttää täysin mustavalkoiselta. Väriä näkyy vain meidän kahdentoista vaeltajan vaatteissa, ja minun nenässäni– ”keltanokassani”.

Koen lievää rimakauhua, koska edessäni on sata kilometriä ahkion vetämistä, mutta takanani pyöreät nolla! Olen lumikengillä joskus ahkiota vetänyt, mutta suksilla en koskaan. Ennen vaelluksen alkua olin kyllä suunnitellut harjoittelevani ahkion vetämistä hiihtäen, mutta etelän harjoitushanget ehtivät valitettavasti sulaa alta pois.

Kun pitkä matkamme alkaa, ahkion vetäminen sujuukin yllättävän hyvin. Toki lantiosta löytyy muutama käyttämätön uusi lihas, mutta ahkion painoon tottuu onneksi aika nopeasti.

Samaan tapaan sulavat yksitellen muutkin retkeen liittyvät jännityksen aiheet. Jyrkät laskut painavan ahkion kanssa hieman hirvittävät, mutta tarjolla on runsaasti kokeneita mallisuorituksia, joita matkien laskut sujuvat ilman haavereita. Ja Pältsa-tunturin rinteet näyttävät pelottavan jyrkiltä ja jäisiltä, mutta niistäkin selvitään hyvien esimerkkisuoritusten ja maltin avulla.

Yhdeksän päivää ja yli sata kilometriä myöhemmin seison jälleen Kilpisjärven jäällä. Retki on päätepisteessään, ja takana on lumimyrskyä, pakkasöitä, sumua, takkukeliä, ynnä muita luonnon asettamia haasteita.

Haasteista huolimatta kaikki on sujunut ilman isompia ongelmia. Koko porukka on edelleen hengissä, ja täysissä ruumiin ja sielun voimissa.

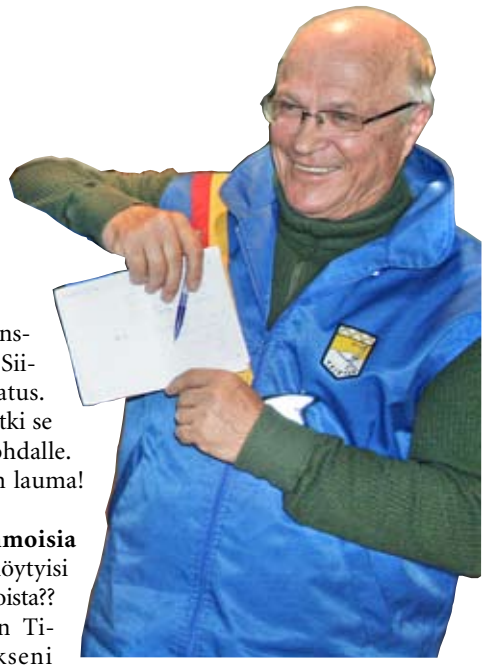
Mieleni täyttää hämmästys – kaikesta sitä ihminen selviääkin, eikä edes tuntunut yhtään pahalta. Päinvastoin. Oloni on raukea ja – käsittämätöntä kyllä – jopa levännyt.

Väsymyksen sijasta mieleni täyttää kiitollisuus. Kiitos koko hienolle vaellustiimille, ja ennen kaikkea kokeneelle telttakaverilleni Panulle. Hieno reissu!

Tätä pitää saada lisää!

Miika Silfverberg

Rakastan palavasti susia

Susiasiahenkilöt **Pirjo, Hannu, Marjut, Pauli, Pirjo** ja **Rami** sekä **Timo, Panu** ja **Veijo**.

On suuri ilo kirjoittaa teille arvoisat kerhojenne susiasiahenkilöt, valiokunnan puheenjohtaja sekä järjestön puheenjohtajat.

Tunturiladun johtokunnan kokouksessa allekirjoittanutta pyydettiin hoitamaan tämän verkoston luomista. Minulla ei ollut kanttia kieltäytyä, koska katson olevani ”syyllinen” koko ajatuksen aikaan saamisesta. Lisäksi ”susiasia” on minulle sydämenasia.

Lienee paikallaan aluksi valottaa koko ajatuksen syntymistä: Seisoessani viime syksynä Susikyrön keittokatoksessa ja kuunnellessani puheita aloin miettiä, että puheet ja ajatusten juoksu on ”kopioitu” ja ”monistettu” edellisen syksyn vastaavasta tilaisuudesta.

Mutta mikä pahinta, muutaman vuoden poissaoloni ei ollut muuttanut puheita sitten peräti 5-10 vuoden aikana !

Samalla mietin, mitä olin nähnyt edellisenä iltana susien vihkäisissä: Ikäsudet ovat kunniansa ansainneet.

Itseasiassa muistettaessa 70-80-lukujen vihkimisbuumi ja tietäen, että tuolloin vihityissä susissa on iso määrä myöhemmin järjestön toiminnassa kunnostautuneita ja mahtavan työn tehneitä, niin ”ikisusia” voisi nykyisin olla enemmänkin....mutta sen ajatuksen synnyttäjä ! Katsoin, kun Panu oli vaimonsa ja sukulaispoijan kanssa vihittävänä. Siitä se syttyi, ajatus. Mikä kirkas hetki se sitten sattui kohdalle. Siinä on Panun lauma!

Miksi samanmoisia ”laumoja” ei löytyisi muistakin kerhoista??

Näin lausuin Timolle ajatukseni kerhoissa nimitettävän susiasiahenkilön roolista....kokoamaan omaa laumaa! Henkilö joka on itse jonkinasteinen susi, henkilö joka on innostunut ja kiinnostunut susiaatteesta, jonka voisi sanoa olevan palavan ”rakastunut” siihen! Sellaisia tarvitaan ja varmaan löytyy. Kiitos Timo, kun halusit viedä asiaa eteenpäin.

Siispä näin: Susiasiaverkoston ajatuksena on mielestäni käydä keskustelua avoimesti ja rakentavasti mutta tarvittaessa myös kriittisesti koko susiaatteen tilasta, tulevaisuudesta ja kehittämisestä. Se ei ole eikä saa tulla uudeksi organisaatioksi susivaliokunnan kylkeen vaan se tulisi nähdä–kuten Tommi johtokunnan kokouksessa sanoi ”susivaliokuntaa työllistävänä vapaamuotoisena foorumina”.

Niinpä toivonkin, että koko tämän viestin vastaanottava ” lauma” kävisi aktiivista vuorovaikutteista keskustelua.

Oma tavoitteeni on, että saisin uuden suden kahtena seuraavana kertana vihittäväksi. Tällä hetkellä tuo ei tunnu edes kummaselta vaan hyvin todennäköiseltä toteutumalta.

Susiasia on yksi kulmakivi tunturilatulaisuudessa. Käsien pystyyn nostaminen tässä vaiheessa, kun järjestömme on jäsenmäärältä selvästi suurempi kuin ekan 50 vuoden aikana kertaakaan tai aikana kun olemme kehittämässä ja rakentamassa yhtä tukikohtaamme tulevien sukupolvien käyttöön. Onhan jossakin jo pohdittu koko susiasian ”kunniallista alasajoa”!!!!

Huh huh!!

Siispä taistelumielialaa kehiin ja palavaa rakkautta susiaatteelle. Koko keskustelufoorumi käyttöön. Jokainen meistä ennättää ”saada” ainakin yhden uhrin sudeksi ensi syksyksi. Sillä näyttäisimme ”närhinnäpöttimet” kaikille epäilijöille!!

Tämä näin aluksi. Antakaapa siis ajatusten viilettää ja keskustelun päästä vauhtiin. Veijolle heitän sitten ensi kerralla kysymyksiä ja haasteita.

Kesää odotellen puutarhan raaputtelun jo aloittaneena.

Terveisin
Pentti Vainio
tunturisusi 1265

Anna palautetta Käsivarren ja Kilpisjärven luonnonsuojelualueiden tulevaisuudesta

Metsähallitus on käynnistänyt hoidon ja käytön suunnittelun Mallan luonnonsuojelualueelle, Saanan alueelle sekä Käsivarren erämaa-alueen suunnitelman päivityksen.

Suunnitelmilla luodaan pelisäännöt alueiden käyttöön ja toisaalta mietitään hoidon tarve. Toukokuun 2012 aikana kerätään palautetta eri käyttäjäryhmiltä yleisötilaisuuksissa sekä verkossa tapahtuvassa keskustelussa. Tule mukaan vaikuttamaan!

Palautteen kerääminen aloitetaan yhteiso.luontoon.fi –verkkopalvelussa 7.5. käynnistyvässä keskustelussa. Verkossa voi kysyä tai antaa palautetta. Kysymyksiin vastaavat mm. suunnittelusta vastaava erikoissuunnittelija **Arja Vasama** sekä puistonjohtaja **Pekka Sulkava**.

–Nettikeskustelu tuntuu aika hyvältä mahdollisuudelta saada palautetta myös niiltä, jotka eivät pääse paikan päälle yleisötilaisuuksiin. Ja sellaisia käyttäjiä Käsivarren ja Kilpisjärven alueilla on paljon, perustelee uutta palautekanavaa Arja Vasama Metsähallitukselta.

Keskustelu on auki netissä osoitteessa http://yhteiso.luontoon.fi/keskustelupalsta/osallistu-kaesivarren-ja-kilpisjaerven-alueen-kehittaemiseen/ 7.-11.5. välisenä aikana, mutta tarvittaessa aikaa pidennetään.

Varsinaiset yleisötilaisuudet pidetään toukokuun viimeisinä päivinä Enontekiön Hetassa, Karesuvannossa sekä Kilpisjärvellä. Näistä tilaisuuksista tiedotetaan paikallislehdissä vielä erikseen.

Hoidon ja käytön suunnitelmat valmistuvat Käsivarren erämaa-alueelle sekä Mallan ja Saanan luonnonsuojelualueille vuoden 2013 aikana.

Käsivarsi-Kilpisjärven alueet ovat Lapin valovoimaisimpia retkeilyalueita. Vuosittain alueelle tehdään liki 100 000 käyntiä. Tämä on enemmän kuin useimmissa Suomen kansallispuistoissa.

Palautetta kannattaa lähettää, vaikka keskusteluaika on jo päättynyt osoitteeseen: arja.vasama@metsa.fi

Osallistu lahjoituksella Susikyrön huoltorakennus-talkoisiin

Kämppätoimikunta valmistautuu Susikyrön huoltorakennuksen toteuttamiseen ja nostaa tuossa vieressä pystyyn talkoota ensi ja sitä seuraavalle kesälle. Pitkät, hienot perinteethän Tunturiladulla on asioiden tekemisessä talkoilla.

Kaikilla jäsenillä ei kuitenkaan monenmoisista syistä johtuen ole aina mahdollisuutta osallistua tähän tulevaan rakennustalkooseen vaikka halua olisikin. Talkoo on osin fyysisesti raskas, työelämä antaa omat reunaehtonsa, aika voi muuten olla kortilla jne. Siksi jäsenille tarjotaankin tässä mahdollisuutta olla mukana yhteisen keon kasaamisessa korvaamalla työpanoksensa rahalahjoituksella.

Lahjoitus ei ole sidottu mihinkään tiettyyn summaan. Asiaa mietittäessä on puhuttu esim. 50 € lahjoituksesta/henkilö mutta päätös on lahjoittajan. Kun syyskokous viime syksynä päätti tästä osallistumistavasta se päätti samalla, että mikäli varoja kertyy yli tämän rakennusprojektin tarpeen, johtokunta raportoi niistä yleiskokoukselle, joka sitten päättää niiden käyttämisestä Tunturiladun kämppätoiminnan jatkokehittämiseen.

Hyvät jäsenet! Lahjoituksenne voitte maksaa Tunturiladun pankkitilille
FI07 3636 3002 7875 88.
Jotta erotamme talkoolahjoitukset muusta rahaliikenteestä, käyttäkää maksuviitettä 4006.

Johtokunta

Talkoisiin Suomen Ladun messuosastolle Riihimäen kansainvälisille erämessuille

Tunturilatu yhdessä Riihiladun ja Suomen Ladun kanssa hoitaa Suomen Ladun messuosastoa U566 Riihimäen kansainvälisillä erämessuilla. Talkooväkeä tarvitaan messuosaston pystyttämisessä ja purkamisessa keskiviikkona 6.6. ja sunnuntaina 10.6. sekä messuosaston eri tehtävissä 7.-10.6. Messut ovat loistava tilaisuus jakaa tietoa Suomen Ladusta ja Tunturiladusta sille väelle, joka retkeilyä harrastaa.

Messuosaston tarjonta kävijöille

Esillä on 6-10 retkikäyttöön varustellun teltan / majoitteen näyttely, jossa kokeneet retkeilijät toimivat esittelijöinä ja kertovat varusteista käytännönläheisesti.

Näyttelyssä on sekä kesä- että talviretkeilyvarustukset esillä. Näyttelyssä keskitytään nykypäivänä käytössä oleviin varusteratkaisuihin. TL:n telttanäyttely sijaitsee Trekin telttanäyttelyn välittömässä läheisyydessä, jolloin ne tukevat toisiaan. Kokeneet retkeilijät voivat antaa teltanostajille vinkkejä telttojen/ratkaisuiden soveltuvuudesta retkeilyyn eri olosuhteissa.

Messuosastolla tarjotaan nokipannukahvia lettuja ja muuta pientä maistiaista. Kävijät voivat tukea Tunturiladun ja Riihiladun toimintaa vapaaehtoisella maksulla. Valmistus tapahtuu nuotiolla ja ns. pönttökeittimillä, jotka toimivat pienillä klapeilla. Tunturiladussa **Tuomo Väliahon** ja **Kyösti Lamminjoen** alun perin omaan käyttöön kehittämät pönttökeittimet ovat samalla yleisessä esittelyssä.

Messuosastolla saa tietoa Suomen Ladusta, Tunturiladusta ja Riihiladusta sekä niiden toiminnasta. Messuosastolla voi jäsenmaksun maksamalla liittyä johonkin Suomen Ladun jäsenyhdistykseen. Tunturilatu esittelee retkivarausteiden ohella myös retkeilytoimintaansa, jossa Lapissa tapahtuvat vaellukset ovat keskeisessä roolissa. Myös tunturisusiaate ja saamelaiskulttuurin vaaliminen ovat esillä osana Tunturiladun toimintaa.

Talkoisiin

Talkooväki saa yhtenäisen työasun ja talkooruoat. Matkakuluja korvataan harkinnan mukaan samoilla periaatteilla kuin kämppätalkoissa.

Messuosaston henkilöstön määrä on 10 henkeä jokaisena päivänä ja siihen sisältyy myös Riihiladun ja Suomen Ladun väki.

Osastojen on oltava valmiit keskiviikkona 6.6.2012 klo 20.00 suoritettavaa järjestäjän tarkastusta varten. Osastojen purkaminen voi alkaa aikaisintaan sunnuntaina 10.6.2012 klo 18.30 ja purkutyö on tarkoitus saada valmiiksi samana iltana.

Halukkaat voivat kysyä lisätietoja ja ilmoittautua talkoisiin **Panu Loisalle** sähköpostitse panu.loisa@welho.com tai puhelimitse 0400708243.

Uusien jäsenten kesken arvotaan viikko Aihkissa

Johtokunta on päättänyt, että kuluvana vuonna Tunturiladun jäseneksi liittyneiden kesken arvotaan viikko Aihkissa.

Arvonta on osa tämän vuoden jäsenhankintakampanjaa. Johtokunta suorittaa arvonnan vuoden vaihteen jälkeen.

Kämppätoimikunnan kuulumisia

Huoltorakennuksen julkisivukuvat antavat jo hyvin osviittaa siitä, miltä rakennus näyttää.

Kämppäasiaa kämppäisännältä

Susikyröön suunnitellun huoltorakennuksen arkkitehtisuunnitelma on monenlaisten jäsenistön taholta tulleiden, syyskokouksen 2011 jälkeen esitettyjen mielipideeroavaisuuksien johdosta saatu vasta nyt, keväällä 2012 toteuttamiskelpoiseksi.

Tunturiladun johtokunta on kokouksessaan 21.04.2012 ,jäsenistöltä syyskokouksessa 2011 saaduin valtuuksin, hyväksynyt kämppätoimikunnan esittämän huoltorakennussuunnitelman.

Rakennuslupa-asiakirjat on allekirjoitettu ja lähetetty 23.04.2012 Enontekiön kunnan rakennustarkastajalle rakennuslupa asian käsittelyä varten.

Rakennustarkastaja esittelee hankkeen paloviranomaisille ja Kyrön Vesihuolto Oy:n edustajille sekä hankkii lausunnon Ely-keskuksesta Susikyrön tontin kulttuuriarvojen johdosta. Tämän jälkeen Enontekiön kunnan rakennuslautakunta käsittelee hakemuksen.

Vasta sitten kun rakennuslupa on myönnetty ja saanut lainvoiman voidaan ryhtyä varsinaiseen rakennustyöhön.

Rakennustyöt aloitetaan Susikyrön tontilla TL-lehdessä 1/2012 esitetyn suunnitelman mukaisesti viikolla 27/2012. Työn edistymisaikataulu ja talkootyön henkilötarve eri viikoille on myös esitetty em. lehdessä.

Jos rakennuslupakäsittely menee vasta syksyn 2012 rakennuslautakunnan kokoukseen, niin työn aloitus siirtyy vuodelle 2013.

Talkootyöhön osaa ottavat, ottakaa yhteys järjesteyjen takia allekirjoittaneeseen.

Turku 23.04.2012.
Pekka Kallio
050 5272796
pekka.kallio@hartela.fi

Toisesta suunnasta.

Haltin ja Meekon reissu

Kävin perheeni kanssa kelkalla Meekojärven kämpällä. Olimme siellä yhden yön.

Lähdimme sunnuntaina ja tulimme takaisin maanantaina. Jouduin olemaan maanantain pois koulusta.

Sunnuntaina saavuimme Meekolle ja söimme hieman ruokaa, jonka jälkeen menimme käymään Haltilla.

Haltille oli menossa turisteja hiihtäen, potkukelkoilla ja polkupyörillä. Polkupyöräilijät olivat tulleet Keski-Euroopasta.

Ensimmäisen päivän aikana oli todella hyvä ilma. Haltille mentäessä näki todella paljon tuntureita ja näkyvyys oli hyvä.

Haltin päällä joimme lämmintä kaakaota ja otimme paljon kuvia ☺ Yritin pikkusiskoni kanssa laskea Haltilta alas liukurilla, mutta se ei oikein onnistunut...

Sen jälkeen menimme kämpälle ja rupesimme nukkumaan. Seuraavana päivänä pakkailimmekin tavaroita ja lähdimme takaisin kotiin.

Koko reissu oli oikein mukava!

Alina Kuukasjärvi 6. lk
Kilpisjärven koulu

Laskettelua Saanan rinteillä.

Kilpisjärven koulu on Tunturikerho Owlan kummikoulu

KERHOVIIKOT LAPIN KÄMPILLÄ

Vuosi 2012

23.6.	– 30.6.	Geatkin kerhoviikko, Susi-Talas
16.7.	– 22.7.	Vauva-vaari viikko, Susikyrö
1.9.	– 8.9.	Kuovza kerhoviikko, Susi-Kiisa
8.9.	– 15.9.	Njelljan kerhoviikko, Susi-Kiisa
8.9.	– 15.9.	Login kerhoviikko, Susi-Talas
15.9.	– 22.9.	Tsietsan kerhoviikko, Susi-Kiisa
15.9.	– 22.9.	Owlan kerhoviikko, Susi-Talas

Tule ja koe uudenlainen elämys Savottaympäristössä, josta on helppo lähteä Saariselän tuntureille nauttimaan kesän valoisista öistä ja luonnonrauhasta.

SAVOTTA-KAHVILA
MUSEO ✶ RETKEILYMAJA

Laanilan Savotta Kahvila / Retkeilymaja
Avoinna kesäpäivinä 9-20

Meiltä löytyy...
murua nälkäisille, juomia janoon, jäätelöä, leivonnaisia ym. Sänkyjä väsyneille, sauna ja pyykinpesumahdollisuus. Kullankaivuvälineitä, -neuvontaa ja kultaa!

Tapahtumia:
Viikolla 29 Koruntekokurssi
25.7. Inariviikon tapahtuma klo 10 alk. Pihamarkkinat klo 13 opetellaan Steppitanssin askeleita klo 16 kaiken kansan kullanhuuhdonta ála Nopsajalka

Tervetuloa!

Kesätarjous:
- Kahvi ja munkki **3€**
- Päivän keitto ja leipä **6€**
- Majoitus savottakämpässä **15€ /hlö /vrk** sis. saunan
- Asuntovaunu- tai -autopaikka **10 € /hlö /vrk** sis. saunan

Hyvä tukikohtasi on Laanilan Savotta Kahvila
99830 Saariselkä
P. 0400-603 903
savotta@kahvila.inet.fi
www.savottakahvila.fi

Susivaliokunta 2012

Veijo Taavitsainen, puheenjohtaja,
p. (05) 281249, 050 5444 805
veijo.taavitsainen@kymp.net
Tommi Avikainen p. 0500 546 126,
tavikainen@gmail.com
Pauli Hulkkonen, p. 0400-547743,
pauli.hulkkonen@hc-koneet.com
Pirjo Jauhiainen p. 02 -439 9592, 040 – 7248 281,
pirjau@gmail.com
Juhani Lahtinen p. 02 - 5463 894, 040 5451 681,
juhani.lahtinen@pp3.inet.fi
Marita Maula, siht., p. 040-509 4412,
marita.maula@kolumbus.fi

AIHKI

Aihki on mainio tukikohta linnunlaulun kuuntelijalle, hillan poimijalle, muikun pyytäjälle ja muuten vain nautiskelijalle.

Varaa oma viikkosi.

Vuonna 2012 varattuja viikkoja ovat: 25, 27, 28, 29, 33, 34, 37, 38 ja 52.

Tarkista vapaat viikot Tunturiladun nettisivuilta.

Vuorokausimaksu on 18,00 €/koko mökki.
Varaukset Raimo Pahkala 040 839 6638
raimo.pahkala@nic.fi

TUNTURILADUN SYYSKOKOUS JA SUSIAISET VUONNA 2012

Tervetuloa susiaisviikonloppuun 12.-14.10.2012 Nuuksion kainaloon Hotelli Siikarantaan, Naruportintie 68, Espoo
(navigaattorissa paikkakunta on Kirkkonummi!)

OHJELMASSA
Syyskokous, tietoa Nuuksion kansallispuistosta, retkeilyä Nuuksiossa, saunomista – saunaosastolla uima-allas ja poreallas, joten uikkarit mukaan, yhteislaulua, luontopolku, susivihkiminen, susien kokous (kaikki susiaisiin osallistujat mukaan), arpajaiset, Kavtsin 40 v juhla… Lisää tietoja Tunturilatu-lehdessä 3/2012.

MAJOITUS
Kokoushotelli Siikarannassa 2 hengen huone 88 €/yö, yhden hengen huone 78 €/yö, mahdollisuus myös 3 hengen huoneeseen, telttapaikka 15 €/teltta/yö, asunto-auto/vaunu 20 €/yö. Huonehintaan sisältyy aamiainen sekä aamu- ja iltasauna. Omassa majoituksessa asuvat oma saunapyyhe mukaan tai respasta 5 €.

RUOKAILUT
perjantai – iltapala 7 €
lauantai – omassa majoituksessa asuville aamiainen 7 €, päivällinen 14,50 € (salaattipöytä, lämmin ruoka, kahvi/tee, jälkiruoka), Kavtsi tarjoaa iltapalan
sunnuntai – omassa majoituksessa asuville aamiainen 7 €, lounas 17,50 € (salaattipöytä, keitto, lämmin ruoka, kahvi/tee, jälkiruoka), neuvottelemme vielä keitto-lounaan hinnasta.

ILMOITTAUTUMISET
Viimeistään maanantaina 10.9.2012 Marita Maula, marita.maula@kolumbus.fi, 040 509 4412 (ellei pysty vastaamaan, laita tekstiviesti).
Kerro ilmoittautumisen yhteydessä, miten majoitut ja kenet haluat kämppäkaveriksi, mitkä ateriat syöt (kerro myös erikoisruokavaliostasi). Ilmoittaudu, vaikka tulet vain syyskokoukseen, jotta osaamme tehdä tarpeeksi kokousmateriaalia ja tilata tarpeeksi kokouskahveja.

SUSIANOMUKSET
Jos haluat mukaan susien rääthyyn, jätä hakemuksesi viimeistään 20.8. susivaliokunnalle. Susisääntöjen edellyttämä susikeskustelu voidaan tämän vuoden vihkimistä varten käydä Tunturiladun kesäpäivillä Riihimäellä ja Suomen Ladun Leiripäivien yhteydessä Enonkoskella. Tarvittaessa voit sopia susivaliokunnan kanssa muustakin ajankohdasta. Ota pikaisesti yhteyttä susivaliokunnan puheenjohtajaan Veijo Taavitsaiseen, veijo.taavitsainen@kymp.net tai 050 544 4805. Hänen kanssaan voit sopia keskusteluajan ja käydä läpi vaadittavia suorituksia.

Lämpimästi tervetuloa • Tunturikerho Kavtsi

RETKIMUISTIO 2/2012

2. – 6.5. Hellehiihto Kilpisjärvellä perinteiseen tapaan. (Owla)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Leila p. 040 771 3462, leilavi45(at)gmail.com.

17. – 20.5. Helapyöräily Turun saaristoon (Logi)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Jaakko p. 050 537 1691, jaakko.vira(at)luukku.com.

18. – 20.5. Patikkaretki (20-25 km) Repoveden kansallispuistoon, (Kumpe)
Kouvalassa. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Tapani Iivonen, p. 0400 158 256.

18. – 20.5. Lähivaellusretki Suomenselän Peuranpolulle (Ovtsi)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannele Vaahtila, p. 050 533 1187.

25. – 27.5. Viikonloppuretki Evo – Hämeenlinna (Alppas & Kuokte)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti, p. 050 490 3897, matti.happola(at)gmail.com

25.–27.5. Vaellusretki Joutsijärvelle (Geatki)
Koko perheen viikonloppuvaellus Ulvilan Joutsijärvellä. Yövytään teltoissa. Joutsijärvellä on 27 kilometrin mittainen vaellusreitti, joka kiertää Joutsijärven ympäri. Osallistumismaksu aikuisilta 40 euroa ja lapsilta 20 euroa sisältäen retkievät koko reissun ajan. Ilm. ja tied. 20. 5. mennessä joko Airi Ala-Juuselalle puh. 040 728 1877 tai Satu Ojalalle puh. 050 5234 844 tai satu.ojala@dnainternet.net.

1. – 3.6. Retki Helvetinjärven kansallispuistoon (Logi)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Paavo p. 040 706 2764, paavo.kramsu(at)pp.inet.fi

13. – 17.6. Nuorisovaellus Hetta – Pallas – Susikyrö (OWLA/TL-Nuorisotoimikunta)
Lisätiedot: ja ilmoittautumiset: Hannu p. 044 322 3646. hannu.liljamo(at)dnainternet.net tai Tommi p.0500 546 126, tavikainen(at)gmail.com

13. – 19.6. Retki Ahvenanmaalle, matka linja-autolla. (Kumpe).
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Eila Tiilikainen p. 040 703 6611.

16. – 20.5. Pyöräretki Keski-Suomen järvimaisemissa (Vihtta).
Lisätiedot: ja ilmoittautumiset: Tapani Rajala 050 330 8045.

24. – 30.6. Aikuinen-lapsi -vaellus (Geatki).
Tsarmitunturin maastoon & Susi-Talakselle Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Airi Alajuusela p. 040 728 1877 tai Satu Ojala p. 040 523 4844, satu.ojala@dnainternet.net.

7. – 14.7. Tunturikasviviikko Kilpisjärvellä (Owla)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Pirjo Hakala p. 040 778 0639, pirjo.hakala(at)helsinki.fi.

15.7. Koskenlasku Ruunaankoskilla (Kumpe)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Johanna Nevalainen 050 331 7876.

27.7. – 5.8. Kesävaellus Ruotsin suurtuntureille (Owla)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Hannu p. 044 3223646, hannu.liljamo(at)dnainternet.net

11. 8. Melontapäivä Sääksjärvellä Kokemäellä (Geatki)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset Riitta Aaltonen puh. 040 845 2501.

17. – 19.8. Melontaretki Äetsä – Harjavalta (Kuokte)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti, p. 050 490 3897, matti.happola(at)gmail.com

31.7. – 12.8. Inarinjärven melonta (Kavtsi)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Risto Heinänen, puh. 050 326 3994, risto.heinanen(at)luukku.com

4. – 11.8. Kirkkoveneretki Inarinjärven saaristossa (Owla)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu Yrjänäinen p. 044 260 3818.

24. – 26.8. Viikonloppuretki Sotkamoon (Tsietsa)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Urpo Häkkinen, p. 050 565 9839, urpoh(at)dnainternet.net.

31.8. – 2.9. Melontaretki Oulankajoelle (Owla)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Tapio p. 044 260 4855, tapio.siikaluoma(at)gmail.com.

1. – 8.9. Ruskaretki Vätsärin erämaassa (Kuokte)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti, p. 050 490 3897, matti.happola(at)gmail.com.

1. – 9.9. Kerhoviikko Susi-Talaksella (Kavtsi)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Juha Kelkka, juha.kelkka@pp.inet.fi.

8. – 15.9. Ruskaretki Muonioon, Majoitus Jerissuvanto (Kumpe)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Johanna Nevalainen 050 331 7876.

15. – 22.9. Kerhoviikko Susi-Talaksella (Owla)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Leila p. 040 771 3462, leilavi45(at)gmail.com.

22. – 23.9. Vaellus Simon Martimoaavalla (Owla)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu p. 044 322 3646, hannu.liljamo(at)dnainternet.net

5. – 7.10. Seniorivaellus Lopella & Tammelassa (Kuokte)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti, p. 050 490 3897, matti.happola(at)gmail.com

6. – 13.10. Römppävaellus Kilpisjärven suurtuntureille (Owla)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Leila p. 040 771 3462, leilavi45(at)gmail.com

10/2012 Retkeily+patikointimatka Transylvaniaan Romaniassa (Tsietsa)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset 1.5. mennessä: Pentti Vainio p. 050 665 18, po.vainio(at)elisanet.fi

Yritetään saada vastinetta järjestäjille >> Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. – Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on ”omat polut” retkikohteen suunnassa.
Seuraavan retkimuistion aineisto 20.7.2012 mennessä osoitteella: matti.happola(at)gmail.com

TSIETSA KIITTÄÄ

Sydämellisimmät kiitokset kaikille kevätpäiville, -kokoukseen ja juhliimme osallistuneille sekä kerhoamme eri tavoin muistaneille.

KIITOS !

Seniorivaellus Hämeen Järviylängöllä 5.- 7.10.2012

Kantamuksiltaan kevennetty viikonloppuvaellus, jossa yöpymis- tms. varusteet siirretään järjestäjän toimesta lähtö-, yöpymis- ja päätepisteiden välillä.
Osallistujan on tarve kantaa retken aikana ainoastaan päiväkohtainen varustus -- ts. päiväreppu.
Yöpyminen tapahtuu osallistujen omissa majoitteissa.
Ruokailuajankohdat ovat yhteiset ja kukin osallistuja vastaa omista ruokatarvikkeistaan & ruoan valmistuksesta.
- Ilmoittautumisen yhteydessä tai retken alussa voidaan sopia majoituksen osalta telttakunnista ja ruokailun ”kuppikunnista”.

Retki toteutetaan omakustannusperiaatteella.

Retken pituus on 35 - 40 km. Retken lähtö- ja päätepiste on Lopen Luutasuo.

Ilmoittautumiset: 22.9.2012 mennessä
Matti Häppölälle p. 050 4903897,
email: matti.happola@gmail.com

Tervetuloa TL:n retkitoimikunta & Tunturikerho Kuokte

LEIRILLE SUSIKYRÖÖN!

Tunturiladun perinteinen vauvasta vaarin ja muorista mukeloon -leiri Susikyrössä 15.-21. heinäkuuta 2012.

Leiri alkaa iltanuotiolla sunnuntai-iltana ja päättyy lipunlaskuun lauantaina pian aamupalan jälkeen.
Viikon ajaksi on suunniteltu mielenkiintoista puuhaa niin aikuisille kuin lapsillekin: opetellaan erätaitoja, kalastusta, melontaa ja veistelyä. Suunnitelmissa on lähteä yhden yön vaellukselle Hannukuruun, jos vain säät sen sallivat.
Leiriohjelmaan kuuluvat oleellisena osana ohjelmalliset iltanuotiot, jossa jokainen leiriläinen saa esittää ohjelmaa.
Osallistujat huolehtivat itse varusteistaan, joista he saavat tarkempaa tietoa leirikirjeessä. Leirikirje postitetaan ilmoittautuneille.
Leirikokit valmistavat aamiaisen, keittolounaan, päivällisen ja iltapalan, joten mummojen ja vaarien ”murheeksi” jäävät vain ne karkit ja muut hyvät.
Sisämajoitusmahdollisuus.
Leirin osallistumismaksu on 50 €/hlö ja sen lisäksi ns. kämppämaksu aikuisilta 5 €/yö ja ne maksetaan Tunturiladun tilille FI07 3636 3002 7875 88.
Käyttäkää maksaessanne viitenumeroa 4103.
Ilmoittautumiset ottaa vastaan Pirkko Liuksiala, joko sähköpostilla pirkko.liuksiala@huittinen.fi tai puhelimitse 044 5670 244.
Ilmoittaudu 15. kesäkuuta mennessä!
Ilmoittautuessasi muista kertoa yhteystietoina puhelinnumerosi, sähköpostiosoitteesi ja/tai postiosoitteesi, niin omat kuin muiden leirille kanssasi tulevien osalta. Kerro myös mahdollisista ruoka-aineallergioista. Ja kerro samalla, jos sinulla on jotakin toiveita leirin suhteen.
Tiedusteluihin vastaa: Satu Ojala, satu.ojala@lauttakyla.fi tai satu.ojala@dnainternet.net tai puh. 050 5234 844.
Leirin järjestelyistä vastaa Tunturikerho Geatkin kokeneet leiri- ja vaellusvetäjät.

TUNTURILADUN JÄSENET KUTSUTAAN TÄTEN RIIHIMÄELLE JA JANAKKALAAN VIETTÄMÄÄN TUNTURILADUN ERÄPÄIVÄÄ 9-10.6.2012.

LAUANTAI 9.6. tutustutaan klo 11.00 alkaen Riihimäen kansainvälisillä Erämessuilla eräilyn ja retkeilyn uusimpaan varustekantaan ja muuhun.
Kansainväliset Erämessut ovat luontoharrastamisen laajin ja monipuolisin tapahtuma Suomessa.
Esillä oli vuonna 2010 yli 600 näytteilleasettajan voimin eräalan viimeisin kehitys, tuotteet ja palvelut. Metsästys, kalastus, retkeily ja luonto - alan tieto, taito ja kokemus tarjolla yhdessä ja samassa paikassa.
Illan suussa klo 18 kokoonnutaan Janakkalan ja Riihimäen välillä sijaitsevassa Kiipulan koulutus- ja kuntoutuskeskukseen päivälliselle, iltanuotiolle ja yöpymään.
Kiipulaan voi mennä klo 16 alkaen.
Päivällinen nautitaan tunturilatulaisten omassa ryhmässä pöytiin tarjoiltuna ja sen hinta on 11,50 €. Päivällisen jälkeen on varattu harjumaisemassa oleva Kiipulan Kota iltanuotiota varten.

SUNNUNTAINA aamupäivällä klo 09.00 lähdetään opastetulle retkelle Hakoisten linnavuorelle, joka ja jonka ympäristö Museoviraston mukaan on Suomen merkittävimpiä kulttuurimaisema-alueita. Linnavuoren laelta avautuvat näkymät kaikkiin ilmansuuntiin. Retken jälkeen hajaannutaan.

KIIPULAN MAJOITUS:
2 hh/Orala 45,00 €/hlö/vrk (sis.aamiaisen)
3 hh/Orala (käytettävissä max 10 huonetta) 40,00 €/hlö/vrk (sis. aamiaisen)
luokkamajoitus (rajoitettu määrä) 10,00 €/hlö/vrk
telttapaikka 15,00 €/vrk

ILMOITTAUTUMINEN JA MAJOITUSVARAUS VIIMEISTÄÄN 25.5.2012
Majoitus varataan Kiipulasta Pirkko Mykkäseltä 050 599 8335 tai pirkko.mykkanen@kiipula.fi. Majoittujien osalta varaus toimii myös ilmoittautumisena.
Ketkä eivät majoitu, ilmoittautuvat TL-sihteerille Iija Auteriselle 050 348 1855 tai iija.auterinen@gmail.com.
Muistakaa ilmoittaa päivällisen erityisruokavaliot.
Erämessujen aukioloajat: la 9.6.-su 10.6. klo 10-18.

Erämessujen pääsylippujen hinnat
Aikuiset 14 €, lapset (7-15) 10 €, perhelippu 28 € (kahden maksavan aikuisen mukana alle 16-vuotiaat ilmaiseksi), pysäköinti 5 €, portilla osoitettava alennukseen oikeuttava kortti.

TERVETULOA!

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja:
Timo Tulosmaa, Elianderinkatu 8 C 10, 33230 TAMPERE
puh. 040 744 0565
timo.tulosmaa@gmail.com
Toimitussihteeri:
Satu Ojala, Huittisten Sanomalehti Oy, Pl 36, 32701 HUITTINEN
pt. 045 327 5650, pk 050 5234 844
satu.ojala@lauttakyla.fi
Tunturilatu-lehden oma sähköpostiosoite:
tunturilatu@huittistensanomalehti.fi
Tiedotustoimikunta:
Satu Ojala (pj), Timo Tulosmaa, Juhana Häme, Iina Auterinen, Iitu Gerlin
Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm,
¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa
Koko sivu 900 euroa
Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Painopaikka:
Westpoint. Rauma

Ilmestymisaikataulu 2012:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
3	**2. 8.**	**21. 8.**
4	**9.11.**	**27.11.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Tunturilatu ja kerhot ja myös Suomen Latu saavat kotimaan muutokset Väestörekisterikeskukselta, mikäli henkilö ei ole kieltänyt tietojensa antamista. He, samoin kuin ulkomaille muuttavat tai siellä olevat, lähettävät itse muutosilmoituksensa jäsensihteerille:

Tiina Loisa
Konalantie 43 A 7,
00390 HELSINKI,
tiina.loisa@saunalahti.fi

SUOMEN LATU

YMPÄRISTÖMERKKI
MILJÖMÄRKT
441 800
Painotuote

Veden kanto saunaan ja tupaan ketjutyönä.

Teeren lentoon lähtö.

Joutsenten ruokapaikka Pyhäjoen latvoilla.

Aisanarun pikakorjaus kelkkauralla.

Evästauko laavulla. Nuotiolla käristetty ”perusvihannes” maistui hyvälle.

Vaellusryhmämme latu-uralla Pyhän pohjoispuolella. Vasemmalta Kerttu, Katri, Jouko, Pirjo K. ja Pirjo A.

Kumpelaiset taipaleella Pyhä-Luostolla

Pohjois-Karjalan tunturikerho Kumpen talvivaellus 25–31.3. 2012 Pyhä-Luoston kansallispuistossa ja sen läheisyydessä.

Linja-autollinen kumpelaisia starttasi 24.3 aamulla Joensuusta kohti Pyhätunturia. Joukkomme jakaantui kahteen leiriin. Meitä oli viisi vaellukselle lähtijää, ”Jouko ja Joukon enkelit”.

Retkemme alkoi aurinkoisessa säässä latu-uralla hiihdellen. Hiihtelimme kelkkauraa pitkin kohti Kuukkelin vuokratupaa.

Matkalla sattui ensimmäinen kommellus. Niitä sitten riittikin lähes jokaiselle päivälle, kaikki onneksi vain aineellisia tai ei niin vakavia.

Eli yhdestä ahkiosta irtosi aisanaru. Se tuli näppärillä sormilla korjattua ja pian olimmekin Kuukkelin pihapiirissä. Se on vasta tänä vuonna muuttunut Metsähallituksen vuokraamaksi varaustuvaksi ja olimme ensimmäiset yöpyjät lokakuun jälkeen.

Valtasimme toisen puoliskon. Kummassakin on kuuden hengen nukkumalaverit patjoineen. Uusi kaasuhella, kamiina, paistinpannu ja muutama kattila oli tuvan varusteina. Ensi töinä oli laitettava lumilapio heilumaan, jotta välttämätön logistiikka puuliiteriin, ulkovessaan ja vedenottopaikalle lähtisivät sujumaan.

Kirkasta purovettä ongittiin pyykkinaruun viritetyn sangon kanssa ja talousvesi ja osin saunavesikin kulki ketjussa perille. Loppu saunavesistä sulatettiin lumesta. Naistensaunassa yhden vilvoitteluhetki lumihangessa venähti suunniteltua pidemmäksi, lumi petti alta eikä kylpijä päässyt omin neuvoin lumikuopasta ylös.

Seuraava päivä oli hiihtelypäivä lähiympäristön vanhoissa metsissä ja vaaroilla. Porontahtoman laavulta nousimme umpihankea Kapustan huipulle. Kuljimme kaikki aistit avoinna ihmetellen tykkylumen muovaamia monilatvaisia kuusia, koristeellisia kelloja, vanhojen kuusien oksilla kasvavia naavoja ja luppoja, tunnistellen eläinten jälkiä hangella. Kuuntelimme hiljaisuutta ja siellä täällä kuuluvia riekon ja tiaisten ääniä, jossakin lehahti metso lentoon.

Umpihankea hiihtelimme vielä Latvavaaralle. Kärkeä vaihdeltiin, että jokainen sai olla ladunavaajana vuorollaan.

Tiistaiaamuna valjastimme itsemme vetämään ahkioita kohti seuraavaa yösijaa eli Yrjölän vuokrakämppää. Nimikkolinnut seurasivat uteliaina puuhiamme ja palokärki päryytti metsä raikuen.

Reittimme seurasi Pyhäjoen vartta ja latvauomaa suon poikki. Idyllinen jokiuoma mutkitteli syvällä hankien keskellä, välillä leventyen pieniksi suvannoiksi. Välillä poikkesimme Pyhäjoen laavulle palastelemaan. Siellä piti majaa Norjasta Sodankylään muuttanut kalamies, saaliinaan ainakin yksi perattu hauki ovenpielessä.

Yrjölän vuokratupa on vasta vuoden käytössä ollut hyvätasoinen vähintään kuuden hengen makuuparvellinen mökki, matot lattialla, verhot ikkunoissa.

Vettä piti vähän etsiskellä. Matalasta purosta ei oikein saanut puhdasta vettä, mutta hyvin varustettu lähdekaivo löytyi läheltä.

Ulkohuussiin mennessä koin varsinaisen yllätyksen. Ensinnäkin ovi oli hauskasti laitettu ylösalaisin, vinoikkuna nilkkojen tasalle. Oven päällä oli vihreä kyltti, jossa oli teksti kolmella kielellä: varsinainen letto. Eniten hämmennystä herätti wc:n koristelu. Seinille oli ripusteltu vanhoja, osa yli satavuotiaita, henkilö-, perhe- ja hääkuvia. Myöhemmin kuulimme, että ne olivat entisen Sodankylän kunnanlääkärin jäämistöstä peräisin.

Illalla oli luksusta kokkailla siistissä, hyvin varustetussa keittiössä. Iltajumpat, sauna ja tunnelmointi takan ääressä vaivuttivat uneen. Yöllä tuli kuitenkin herätys revontulia ihailemaan, kannatti nousta katsomaan koko taivaan peittävää vihreää loimotusta.

Keskiviikko oli jälleen päiväreppupäivä lähituntureille. Lämpötila aamulla oli plusasteilla.

Pistäydyimme alkutaipaleella Lampivaaran latukahvilassa herkkuhetkellä. Sieltä nousimme Pikku-Luoston huipulle, josta avautui näkymä Lampivaaran ametistikaivoksen suuntaan. Pikku-Luostolta jatkoimme kohti Ukko-Luoston lakea, jonka päällä säähavaintoaseman pyöreä kupoli alkoi näyttää lähemmäs hiihtäessämme yhä enemmän jalkapallolta.

Ylös noustessa metsän hiljainen kansa oli syvään kumaraan painunut lumitaakkansa alla. Aseman rakenteet olivat lumen kuorruttamat, lukittujen ovien takana koneet tekivät hiljaista työtään.

Maisemat ylhäällä olivat avarat. Alaspäin laskimme loivaa siksakia pujotellen. Pehmeään upottavaan lumeen monikin otti lähituntumaa. Ei se kaatuminen mitään, mutta se ylösnousu olikin työläämpää.

Seuraavana päivänä oli paluu omia jälkiä takaisin Kuukkeliin. Jätimme mökin entistäkin siistimpään kuntoon kumpelaisten tapaan. Lähtiessämme pihassa bongasimme uuden lintulajin - katonharjalla tuulessa liikahteleva hirvi naukaisi aina välillä erehdyttävästi linnun äänellä, naurua riitti.

Paluujälkemme olivat osittain peittyneet uuteen lumeen, mutta samaa reittiä palasimme Kuukkeliin.

Aurinkoisessa säässä oli juhlavaa hiihdellä syvänsinisen taivaan ja vitivalkoisen lumen ympäröimässä hiljaisessa luonnossa.

Uudella hangella oli käyty monenlaista kisaa, teeren siiveniskut lumessa, joutsenten juoksuaskeleet ennen lentoon nousua ja parin lento edellämme torvet soiden, saukon liukumäki joenpenkalla. Päivä oli hieno ja ennen iltapuuhia oli aikaa käydä ihailemassa Rykimäkurua, joka on maanjäristysten aikaansaamista suurista repeämistä ainoa Luostolla. Puiden välistä pilkotteli kaukana Pyhätunturin laki.

Viimeinen aamu oli kylmä, -25 astetta pakkasta. Se koitui allekirjoittaneen siteiden kohtaloksi. Pian lähdön jälkeen toinen side murtui pahasta paikasta, niin ettei sillä pystynyt hiihtämään. Ihmeteippikään ei pakkasta kestänyt, vasta kolmas narutemppu piti kengän siteessä kiinni loppumatkan.

Sitten tultiinkin kaiken varalta latu-uraa pitkin, kun suksea ei paljon tohtinut nostella ilmaan. Mutta perille päästiin ja ahkion vetäjät saivat ansaittua huomiota ladulla. Vaeltajia odotti perillä toisen ryhmän emäntien notkuva ruokapöytä, kuulumisten kertominen, oman mökin saunailta juomineen ja makeat unet pehmeässä vuoteessa. Hiihtoretkemme oli mieleenpainuva kaikkine kommelluksineen, ehkä juuri siksi, hauskaa oli ja yhteistyö saumatonta.

Muistiin merkitsi uusin kumpelainen **Katri**

Kuvat mukana olleilta.